

บทที่ 4

เนื้อหารายการโทรทัศน์ “เฉียด”

ประเภทเนื้อหาในรายการเฉียด

เนื้อหารายการเฉียด เป็นการนำเสนอประสบการณ์ “เฉียด” ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเฉียดตายเพราะอุบัติเหตุ เฉียดถูกข่มขืน เฉียดเป็นโสเภณี เฉียดบ้า ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องราวที่เราพบเห็นด้วยตัวเอง หรือผ่านสื่อต่างๆ จากวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์ “เฉียด” ในแง่การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ผู้วิจัยได้สำรวจเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ “เฉียด” ซึ่งออกอากาศในปี 2538 ทั้งหมด 44 ตอน พบว่าเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ “เฉียด” ได้นำเสนอ ประสบการณ์ “เฉียด” ของผู้ร่วมรายการในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีทั้งเรื่องราวที่สามารถเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น อุบัติเหตุที่เกิดกับการเดินทาง หรือเรื่องราวที่โอกาสที่จะเกิดขึ้นมีไม่มากนัก เช่น การถูกจับเป็นตัวประกัน การเฉียดเป็นบ้า ซึ่งจากการสำรวจเนื้อหาพบว่า สามารถแบ่งประเภทเนื้อหาของรายการออกได้ดังนี้

ประเภทเนื้อหารายการเฉียดปี 2538 รวม 44 ตอน

I. อุบัติเหตุ รวมทั้งสิ้น 15 ตอน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. อุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง ยานพาหนะ	วันที่ออกอากาศ
1.1 รถคว่ำ – ยูนิน	อังคารที่ 18 พฤศจิกายน 2538
1.2 ฝันสลาย – ยอดชาย รถชนเท้าขาด	อังคารที่ 29 สิงหาคม 2538
1.3 มอเตอร์ไซด์ซิ่ง – เอกโชค	อังคารที่ 11 กรกฎาคม 2538
1.4 เครื่องบินตก	อังคารที่ 13 มิถุนายน 2538
1.5 เฉียดตาย – โกวิท รถไฟทับ	ไม่ได้ระบุวันที่
1.6 เฉียดตาย รถคว่ำ – นัย สุขสกุล	อังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2538
1.7 อากาศ – วีรยุทธ รถคว่ำ	อังคารที่ 7 กุมภาพันธ์ 2538
1.8 เฉียดเสียดถูก – บัวหลวง	อังคารที่ 31 ตุลาคม 2538
1.9 ไข่มุกเครื่องบินตัดแขน	อังคารที่ 16 พฤษภาคม 2538
1.10 เรือชนเสาสะพาน	อังคารที่ 20 มิถุนายน 2538

2.	อุบัติเหตุอื่นๆ	วันที่ออกอากาศ
2.1	มนุษย์ไฟฟ้า	ไม่ได้ระบุวันที่
2.2	หลอดไฟเสียบคอ - สนธยา	ไม่ได้ระบุวันที่
2.3	ลูกชิ้นเพชรมาด	อังคารที่ 23 พฤษภาคม 2538
2.4	ประตุมรณะ	อังคารที่ 4 กรกฎาคม 2538
2.5	ลูกหมิงม่น้ำ	กุมภาพันธ์ 2538
II.	ชิงทรัพย์ รวม 8 ตอน	
1	มีดป่าคลิ่น - นภาพรณี	อังคารที่ 6 มิถุนายน 2538
2	เสียชีวิตาย - รอด ปล้นในโรงแรม	เสาร์ที่ 23 ธันวาคม 2538
3	เสียชีวิตาย - ชิงรถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง	ไม่ได้ระบุวันที่
4	เสียชีวิตาย - เวนิช ชิงรถมอเตอร์ไซค์สวน สาธารณะ	อังคารที่ 19 กันยายน 2538
5	เสียชีวิตถูกฆ่า - นิรชา พระสงฆ์ฆาตกร	อังคารที่ 5 กันยายน 2538
6	รุมซ้อม - กิ่งเพชร ชิงรถมอเตอร์ไซค์ระหว่าง ทางกลับบ้าน	อังคารที่ 25 กรกฎาคม 2538
7	เสียชีวิตายแท็กซี่ชิงทรัพย์ - ดุ๊กดา1	อังคารที่ 7 มีนาคม 2538
8	เสียชีวิตายแท็กซี่ชิงทรัพย์ 2 (ต่อ)	อังคารที่ 14 มีนาคม 2538
III.	ถูกทำร้ายร่างกาย รวม 4 ตอน	วันที่ออกอากาศ
1.	ถูกยิง - เด็กอาชีวะ	ธันวาคม 2538
2.	ถูกยิงโดยเอ็ม-16 ประพันธ์	ตุลาคม 2538
3.	คนรับใช้บ้าทำร้าย - วรณวิภา	อังคารที่ 30 พฤษภาคม 2538
4.	คัตเตอร์กรีดหน้า - ยุทธนา	อังคารที่ 9 พฤษภาคม 2538
IV.	ภัยทางเพศ รวม 6 ตอน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น	วันที่ออกอากาศ
1.	ภัยถูกข่มขืน	
1.1	เสียชีวิตถูกข่มขืน - จุ่ม	อังคารที่ 28 มีนาคม 2538
1.2	เสียชีวิตถูกข่มขืน - ราตรี วิทวัส	อังคารที่ 24 มกราคม 2538
1.3	เสียชีวิตถูกข่มขืน - ราตรี วิทวัส (ต่อ)	อังคารที่ 31 มกราคม 2538

2. ภัยคุกคามล่วงเป็นโศกณีนี
 - 2.1 เชียดเป็นโศกณีนี 1 อังคารที่ 7 ตุลาคม 2538
 - 2.2 เชียดเป็นโศกณีนี 2 (ต่อ) อังคารที่ 14 ตุลาคม 2538
 - 2.3 เชียดเสียดคน – ศิริวรรณ (ชายตัว) อังคารที่ 21 มีนาคม 2538
- V. อื่นๆ รวม 11 ตอน สามารถแบ่งออกเป็น วันที่ออกอากาศ
 1. การถูกสัตว์ทำร้าย
 - 1.1 ช้างเหยียด อังคารที่ 22 สิงหาคม 2538
 - 1.2 หมีกัด-สนม ตุลาคม 2538
 2. การฆ่าตัวตาย
 - 2.1 กินยาฆ่าตัวตาย – อรุโณทัย ไม่ได้ระบุวันที่
 - 2.2 ยิงตัวตาย – ปริศนา อังคารที่ 10 มกราคม 2538
 - 2.3 ฆ่าตัวตายเพราะอัมพาต – รัตนารณณ์ อังคารที่ 3 มกราคม 2538
 3. เรื่องสุขภาพโรคภัย
 - 3.1 เส้นโลหิตในสมองโป่ง – รัชนุ อังคารที่ 17 มกราคม 2538
 - 3.2 เชียดตายเพราะความสวย – ศิริริภา อังคารที่ 2 พฤษภาคม 2538
 - 3.3 เชียดทำแท้ง – ทวีพร อังคารที่ 12 กันยายน 2538
 4. อื่นๆ
 - 4.1 สลับลูกที่โรงพยาบาล – อนงค์ อังคารที่ 4 เมษายน 2538
 - 4.2 เชียดบ้า – ชนินทร์ กุมภาพันธ์ 2538
 - 4.3 ตัวประกันลิเบีย – วัชรินทร์ อังคารที่ 15 สิงหาคม 2538

ประเภทเนื้อหาของรายการเชียด สามารถแบ่งออกเป็น

1. เรื่องราวของอุบัติเหตุ (15 ตอน)

ทั้งอุบัติเหตุจากยานพาหนะ รวมไปถึงอุบัติเหตุอื่นๆ ซึ่งมักเป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับเด็กซึ่งไม่สามารถดูแลตัวเองได้ เช่น จมน้ำ สำหรับอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยวดยานพาหนะ พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นอุบัติเหตุจาก รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ นอกจากนั้นก็เป็อุบัติเหตุทางเรือ และเครื่องบิน

อย่างไรก็ตาม หากจะจัดกลุ่มของประเภทเนื้อหาที่เป็นประเด็นอุบัติเหตุ พบว่า สามารถแบ่งออกเป็นประเภทเหตุการณ์ 2 ประเภทคือ

- เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการเดินทาง การใช้ขบวนพาหนะ (11 ตอน)

เรื่องราวของอุบัติเหตุเกี่ยวกับการเดินทาง การใช้ขบวนพาหนะพบมากที่สุดในการนำเสนอ เรื่องราวอุบัติเหตุทั้งหมด และเป็นอุบัติเหตุเกี่ยวกับรถมากกว่าเรือมากกว่าเครื่องบิน และเป็นอุบัติเหตุทางรถยนต์หรือจักรยานยนต์ (ตอน รถคว่ำ-ยุพิน, ฝันสลาย-ยอดชาย, เฉียดตาย-นัซซุสสุกุล, อากาศวิรุทธ, เฉียดเสียดลูก-บัวหลวง) มากกว่าขบวนพาหนะประเภทอื่นๆ เช่น เรือ (ตอน เรือชนเสาสะพาน) และเครื่องบิน (ตอนเครื่องบินตก) นอกจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับการใช้ขบวนพาหนะในการเดินทาง ยังมีอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากขบวนพาหนะอื่นๆ เช่นเครื่องบิน มอเตอร์ไซค์ และรถไฟ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการเดินทาง (3 ตอน) แต่เป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้ขบวนพาหนะเหล่านี้ในวัตถุประสงค์อื่นๆ คือ การขับเครื่องบินเป็นกีฬา (ตอนใบพัดเครื่องบินตัดแขน) การขับมอเตอร์ไซค์แข่งกันในหมู่บ้าน (ตอน มอเตอร์ไซค์ชิง – เอกโชค) และการขึ้นรถไฟในการถ่ายภาพยนต์ (ตอนเฉียดตาย – โกวิท รถไฟทับ)

- เหตุการณ์อุบัติเหตุทั่วไป

เรื่องราวของอุบัติเหตุประเภทอื่นๆ พบว่า 3 ใน 5 ตอน จะเป็นเรื่องของอุบัติเหตุที่เกี่ยวกับเด็กเล็ก ซึ่งโดยธรรมชาติของเด็กจะซุกซน อยากรู้อยากเห็น และที่สำคัญไม่สามารถดูแลตัวเองได้ เรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ที่เป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวัน คือ การอาบน้ำให้ลูก การป้อนข้าว หรือการซุกซนของเด็กในการค้นหาสิ่งแปลกใหม่ ไม่อยู่กับที่ ส่วนเนื้อหาในอีก 2 ตอน ก็เป็นเรื่องราวที่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับกิจกรรมในชีวิตประจำวัน คือ ความระมัดระวังเกี่ยวกับไฟฟ้า หรือการเปลี่ยนหลอดไฟบนเพดาน

2. ภัยชิงทรัพย์

เรื่องราวการชิงทรัพย์ ถูกนำเสนอในรายการเฉียดมากเป็นอันดับสอง คือ รวมทั้งสิ้น 8 ตอน โดยทุกตอนจะเป็นเรื่องราวการชิงทรัพย์ที่คนร้ายเจตนาจะฆ่าเหยื่อ ไม่ใช่การชิงทรัพย์แบบฉกชิงวิ่งราว ทรัพย์สินที่ถูกชิงมี 2 ประเภทคือ เงินทอง และรถจักรยานยนต์ สถานที่ที่เกิดเหตุ แยกต่างกันอย่างกว้างขวาง ทั้งที่เกิดในที่พักอาศัย (ตอนมีดปลาดิ้น-นภาพรณ์ และ “เฉียดถูกฆ่า-นिरชา”) บนรถโดยสาร (ตอนเฉียดตาย-ตุ๊กตา) บนถนนหนทาง (ตอน ถูกข้อม-กิ่งเพชร และตอนเฉียดตาย-ละออง) หรือในสวนสาธารณะ (ตอนเฉียดตาย-เวนิซ) หรือแม้แต่ในโรงแรม (ตอนเฉียดตาย-รอด)

3. ภัยทำร้ายร่างกาย

เป็นเรื่องราวของความขัดแย้ง ระหว่างวัยรุ่นถึง 2 ตอน (ตอนถูกยิง-อาชีวะ และตอนคัดเตอร์กรีดหน้า-ยุทธนา) มากกว่าการจ้างวานฆ่า (ตอนถูกยิงโดยเอ็ม-16-ประพันธ์) ซึ่งทั้ง 3 ตอนนี้ ล้วนเป็น

การถูกทำร้ายร่างกายโดยคนแปลกหน้า อย่างไรก็ตาม ภัยจากคนใกล้ชิดตัวก็มี คือ การถูกทำร้ายร่างกายจากคนรับใช้ที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับเรา (ตอนคุณวรรณวิภา)

4. ภัยทางเพศ

ทางรายการเฉียด ได้นำเสนอภัยทางเพศทั้งภัยข่มขืน (ตอนเฉียดถูกข่มขืน - จุ่ม และตอนราตรี วิทวัส) และภัยล่อลวงเป็นโสเภณี (ตอน เฉียดเสียดคน-ศิริวรรณ และตอนเฉียดเป็นโสเภณี) ประเภทละ 2 ตอน โดยข่มขืนนั้น เกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางของผู้ร่วมรายการในยามกลางคืน ส่วนภัยล่อลวงเป็นโสเภณีนั้น จะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับเด็กสาววัยรุ่นที่ประสบปัญหาชีวิตครอบครัวจึงได้หนีออกจากบ้าน (ตอนเฉียดเป็นโสเภณี) และเด็กสาวที่ถูกความบีบคั้นจากความยากจนต้องออกหางานทำ และถูกล่อลวงในที่สุด (ตอนเฉียดเสียดคน-ศิริวรรณ)

5. ภัยอื่นๆ (11 ตอน)

เป็นเรื่องของเหตุการณ์ถูกสัตว์ทำร้าย การฆ่าตัวตาย หรือโรคภัยไข้เจ็บ และเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ เช่น เฉียดเป็นบ้า ซึ่งถึงแม้เหตุการณ์บางเหตุการณ์จะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ค่อยพบในชีวิตประจำวันของเรา เช่น การถูกสัตว์ป่าทำร้าย (ตอน ช้างเหยียบ และตอนหมีกัด-สนม) แต่เรื่องราวของโรคภัยนั้นเป็นเรื่องราวใกล้ตัวมนุษย์ทุกคน หรือการฆ่าตัวตายก็ดี ซึ่งพบมากในสังคมเมืองปัจจุบัน

และหากพิจารณาการคัดเลือกประเด็นของรายการโทรทัศน์เฉียด ในแง่ของช่วงเวลาที่นำเสนอเนื้อหาแต่ละประเภท พบรายละเอียดดังนี้คือ

วันที่	ประเภทภัย
3 มกราคม 2538	อื่นๆ
10 มกราคม 2538	อื่นๆ
17 มกราคม 2538	อื่นๆ
24, 31 มกราคม 2538	เพศ (สองตอนจบ)
7 กุมภาพันธ์ 2538	อุบัติเหตุ
กุมภาพันธ์ 2538	อื่นๆ
กุมภาพันธ์ 2538	อุบัติเหตุ
28 กุมภาพันธ์ 2538	อุบัติเหตุ
7, 14 มีนาคม 2538	ชิงทรัพย์ (สองตอนจบ)
21 มีนาคม 2538	เพศ
28 มีนาคม 2538	เพศ

วันที่	ประเภทภัย
4 เมษายน 2538	อื่นๆ
2 พฤษภาคม 2538	อื่นๆ
9 พฤษภาคม 2538	ทำร้ายร่างกาย
16 พฤษภาคม 2538	อุบัติเหตุ
23 พฤษภาคม 2538	อุบัติเหตุ
30 พฤษภาคม 2538	ทำร้ายร่างกาย
6 มิถุนายน 2538	ชิงทรัพย์
13 มิถุนายน 2538	อุบัติเหตุ
20 มิถุนายน 2538	อุบัติเหตุ
4 กรกฎาคม 2538	อุบัติเหตุ
11 กรกฎาคม 2538	อุบัติเหตุ
25 กรกฎาคม 2538	ชิงทรัพย์
15 สิงหาคม 2538	อื่นๆ
22 สิงหาคม 2538	อื่นๆ
29 สิงหาคม 2538	อุบัติเหตุ
5 กันยายน 2538	ชิงทรัพย์
12 กันยายน 2538	อื่นๆ
19 กันยายน 2538	ชิงทรัพย์
7, 14 ตุลาคม 2538	เพศ (สองตอนจบ)
ตุลาคม 2538	ทำร้ายร่างกาย
ตุลาคม 2538	อื่นๆ
31 ตุลาคม 2538	อุบัติเหตุ
18 พฤศจิกายน 2538	อุบัติเหตุ
23 ธันวาคม 2538	ชิงทรัพย์
ธันวาคม 2538	ทำร้ายร่างกาย

รวมทั้งสิ้น 39 ตอน ซึ่งอีก 5 ตอน มิได้ระบุวันที่ออกอากาศ โดยเป็นประเภทภัย อุบัติเหตุ 3 ตอน ชิงทรัพย์ และอื่นๆ อย่างละ 1 ตอน การสะท้อนถึงภัยที่เกิดขึ้นในสังคม พบว่า รายการโทรทัศน์นี้ เนื้อหา ได้ให้ความสำคัญกับเนื้อหา ซึ่งเป็นภัยหลักๆ ที่ อย่างเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ภัยชิงทรัพย์ ภัยทางเพศ ภัยทำร้ายร่างกาย และภัยอื่นๆ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ถึงแม้ภัยที่เป็น

อันตรายแก่บุคคล ในสังคมจะมีมากมายหลากหลาย แต่ภัยต่างๆ เหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นประเด็นปัญหาซึ่งมักจะถูกสื่อมวลชนหยิบยกมากล่าวถึง ดังเช่น ภัยอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นภัยที่เป็นสาเหตุในการคร่าชีวิตคนไทยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

นายแพทย์วิฑูร แสงสิงแก้ว ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยว่า ในอดีตนั้น โรคที่มากเป็นอันดับหนึ่งคือ โรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อโรค แต่เมื่อประเทศมีการพัฒนามากขึ้น ทำให้เกิดโรคใหม่ขึ้นมาเรียกว่า โรคแห่งการพัฒนา ซึ่งก็คือ การเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุนั่นเอง ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) มีสาระสำคัญว่าอุบัติเหตุและโรคเอดส์จะมีแนวโน้มที่สูงขึ้น เมื่อสองปีที่แล้ว มีการตายด้วยอุบัติเหตุถึง 40,000 คน หรือ 61.6 คนต่อประชากร 100,000 คน มีความรุนแรงเป็นอันดับสองรองจากโรคหัวใจล้มเหลว นี่เป็นอุบัติเหตุทางการจราจรเท่านั้น ไม่รวมถึงอุบัติเหตุจากการก่อสร้างหรือจากการทำงานที่สำคัญ คนเหล่านี้เป็นอนาคตของชาติทั้งสิ้น เพราะอยู่ในวัยระหว่าง 15-55 ปี เมื่อ 3 ปีที่แล้ว มีการประเมินความสูญเสีย ปรากฏว่า มีมูลค่าสูงกว่า 5 หมื่นล้านบาททีเดียว สิ่งที่ต้องตระหนักอยู่เสมอคือ ความไม่ประมาท มีสติอยู่ตลอดเวลา¹³

นอกจากนี้ สถิติของการชิงทรัพย์สิ้น มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน โดยจากข้อมูลซึ่งนำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชน (2538) พบว่า ในปี 2535 เฉพาะที่มีการแจ้งความในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิ้นสูงถึง 43,466 ราย และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกปี และในส่วนของเรื่องราวการทำร้ายร่างกายก็นับเป็นภัยอีกประเภทหนึ่งที่น่าเป็นห่วง โดยสถิติการฆ่าตัวตายในปี 2534 สูงเท่ากับ 26 ต่อ 100,000 คน ซึ่งสูงเป็นอันดับสองของโลก¹⁴

และในส่วนของภัยทางเพศ นับว่ามีสถิติที่ค่อนข้างสูงเช่นกัน โดย ศ.นพ. วิฑูร อึ้งประพันธ์ ผ.อ. โครงการส่งเสริมการวิจัยกฎหมายการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวว่า คดีทางเพศในบ้านเรามีจำนวนค่อนข้างสูงมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ จากที่เคยมีประสบการณ์ในการตรวจหลักฐานทางห้องปฏิบัติการ พบว่ามีหลักฐานที่ส่งมาจากทั่วประเทศปีละ 1,000 กว่าราย ไม่รวมจากสถาบันนิติเวชวิทยา เฉพาะที่โรงพยาบาลศิริราชปีละ 200 กว่าราย¹⁵

อย่างไรก็ตาม ย่อมเป็นไปได้ว่า การที่เนื้อหาประเภทอุบัติเหตุ ภัยชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย หรือ ภัยทางเพศ มีจำนวนมากกว่าเนื้อหาประเภทอื่น ก็เนื่องจากเป็นไปตามอัตราส่วนของเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในสังคม มีผลทำให้โอกาสของแหล่งข้อมูลของเนื้อหาประเภทดังกล่าวจะมีมากกว่าเนื้อหาเหตุการณ์ประเภทอื่นๆ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของเนื้อหาพบว่า ยังมีความขัดแย้งกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสังคม ดังเช่น การชิงทรัพย์แล้วฆ่า ซึ่งในความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจะมีน้อยมากเมื่อเทียบกับการชิงทรัพย์แบบฉกชิงวิ่งราว ย่องเบา¹⁶ แต่อาจเนื่องจากประเด็นเนื้อหาดังกล่าวไม่น่าสนใจหรือน่าตื่นเต้นเท่าการชิงทรัพย์แล้วฆ่า

และเมื่อพิจารณาถึงการนำเสนอเนื้อหา นับแต่เริ่มต้นออกอากาศ กลับพบว่า ในช่วงเริ่มต้นรายการนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นภัยประเภทอื่นๆ ซึ่งถูกออกอากาศติดต่อกันถึง 3 ครั้ง ในขณะที่ภัยอุบัติเหตุซึ่งดูเหมือนเป็นภัยที่ทางรายการให้ความสำคัญมากที่สุด กลับถูกนำเสนอในครั้งแรกคือ การออกอากาศครั้งที่ 5 ของรายการ และจะถูกเน้นในช่วงประมาณครั้งที่ 15 เป็นต้นไปของการออกอากาศ นอกจากนี้ ภัยชิงทรัพย์ซึ่งถูกนำเสนอมากเป็นอันดับสอง จะออกอากาศกระจัดกระจายสลับกับประเภทอื่นๆ ในลักษณะเว้นช่วงโดยเฉลี่ย 4-5 ครั้ง การนำเสนอเนื้อหาเช่นนี้ ย่อมเป็นข้อสันนิษฐานได้ว่า การคัดเลือกเนื้อหานั้น อาจขึ้นอยู่กับข้อมูลที่สามารถหามาได้ในช่วงนั้นๆ

รายละเอียดเนื้อหาภัยอุบัติเหตุ

จากรูปแบบของประเด็นในการนำเสนอเนื้อหาในรายการประเภทเดือนภัย ซึ่งนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ “เฝ้าด” ในการทำหน้าที่ทางสื่อมวลชนใน 5 ประเด็นคือ

1. การนำเสนอสาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
2. การนำเสนอข้อเสนอแนะในการป้องกัน
3. การนำเสนอวิธีการตอบโต้ หรือจัดการหากต้องประสบกับเหตุการณ์
4. การนำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์
5. การนำเสนอวิธีการของคนร้าย

1. สาเหตุของเหตุการณ์

พบว่าสาเหตุของเหตุการณ์เฝ้าดที่เป็นเรื่องราวของอุบัติเหตุมีดังนี้คือ

1.1 ความประมาท คือสาเหตุสำคัญของเหตุการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุจากขบวนพาหนะทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือ เครื่องบิน หรืออุบัติเหตุประเภทอื่นๆ สำหรับความประมาทซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากขบวนพาหนะนั้น มีทั้งที่เกิดขึ้นจากความประมาทของผู้ร่วมรายการเอง และความประมาทของผู้อื่น แต่ทั้งนี้ความประมาทดังกล่าวล้วนเกิดจากการใช้ยานพาหนะอย่างไม่เหมาะสม ไม่ระมัดระวัง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเร็ว การผิดกฎจราจร การไม่ใช้เครื่องมือเพื่อความปลอดภัย เช่น หมวกกันน็อก เข็มขัดนิรภัย และความไม่พร้อมของสภาพร่างกาย เช่น ง่วงนอน การดื่มสุรามึนเมา ซึ่งเรื่องราวของอุบัติเหตุนี้จะมีเพียงตอนของ “เครื่องบินตก” เท่านั้นที่เป็นเหตุสุดวิสัยอันเนื่องมาจากสภาพดินฟ้าอากาศ

“พิธีกร/ คิดว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเพราะอะไร
คุณบัวหลวง/ ความประมาท ถ้าลูกได้ใส่หมวกกันน็อค ก็คงไม่เป็นถึงขั้นนี้”
(ตอนเนี่ยดเสี่ยลูก-บัวหลวง)

“พิธีกร/ คุณขี่ในลักษณะไหน
คุณยอดชาย/ ขี่ย้อนศร
พิธีกร/ ทำไมถึงขี่ย้อนศร
คุณยอดชาย/ เป็นถนนในหมู่บ้าน รถน้อย ใครๆก็ขี่อย่างนั้น
พิธีกร/ ระหว่างที่ขี่เกิดอะไรขึ้น
คุณยอดชาย/ เห็นรถปิคอัพ ขับสายไปสายมา
พิธีกร/ ขับมาทางด้านไหน
คุณยอดชาย/ ด้านหน้าสวนกัน”
(ตอนฝันสลาย-ยอดชาย ถูกรถชนขาขาด)

“...และความตายที่มาเยือนเขาก็เป็นเพราะเขาทำเอง เขาขับรถเร็ว และยิ่งขับก็ยิ่งเร็ว เพราะรู้สึก
ว่ามันท้าทายดี เพราะไม่เคยประสบอุบัติเหตุที่ร้ายแรงจากการขับรถ จนกระทั่งวันหนึ่งความ
ท้าทายจากการขับรถเร็วของเขาก็สร้างสิ่งที่เขาไม่มีวันจะลืมไปตลอดชีวิตในจิตใจ เขาเฉียด
ตาย...”

“พิธีกร/ เรื่องที่เกิดขึ้นเพราะความประมาทของเราไหม”
(ตอนเนี่ยดตาย-นัย สุขสกุล รถคว่ำ)

“...อุบัติเหตุเกิดขึ้นจากอะไรล่ะครับ ส่วนมากเกิดจากความประมาท แต่ความประมาทของใคร
ล่ะครับ ของเราหรือของคนอื่น...”
(ตอนคุณอำภา-วีรยุทธ รถคว่ำ)

“...พวกเขาจะรวมกันขับมอเตอร์ไซค์แข่งกันตามถนนสายต่างๆ ใน ก.ท.ม. ด้วยความเร็วสูง
เพียงเพื่อความสนุก การแข่งกันและเพียงเพื่อพิสูจน์ว่าเขาเป็นลูกผู้ชาย...”

“...เพราะเธอเคยเตือนลูกของเธอแล้วว่า อย่าขับรถเร็วนะลูก มอเตอร์ไซค์มันอันตรายมากอยู่
แล้ว ระวังตัวหน่อย แต่ลูกของเธอรักความเร็ว เขาอยากขับมันเร็วที่สุดเท่าที่จะขับได้ สิ่งสุด
ท้ายที่เขาเห็นคือ เกจความเร็วมอเตอร์ไซค์ของเขามันตีถึง 230 กม./ ชม. และสิ่งแรกที่แม่ของเขา
เขาเห็นคือร่างอันแน่นิ่งของเขา...”
(ตอนมอเตอร์ไซค์ซิ่ง-เอกโชค)

“เรื่องราวที่เป็นเหตุการณ์เฉียดมักจะมีเกิดขึ้นจากความประมาทเล็กน้อย หรือความไม่ใส่ใจของเราเองเป็นส่วนใหญ่...”

“พิธีกร/ ที่เบนขาดเป็นเพราะเครื่องบินหรือเพราะตัวเราเอง”

(ตอนใบพัดเครื่องบินตัดแขน-สุกัญญา)

“...เราเป็นผู้โดยสาร ชีวิตของเราก็ขึ้นอยู่กับผู้ขับขี ถ้าเขาไม่ประมาทเล็กน้อยเราก็ปลอดภัย...”

“พิธีกร/ คนขับบินช้าวกกลับมาในสภาพอย่างไร

คุณขุวดี/ มีกลิ่นเหล้าจุน”

(ตอนเรือชนเสาสะพาน)

1.2 ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

นอกจากอุบัติเหตุที่เกิดจากความประมาทแล้ว ยังพบว่าอุบัติเหตุอีกรูปแบบซึ่งมีสาเหตุมาจากความประมาทที่เกิดจากความรู้อาจไม่ถึงการณ์ของผู้ปกครองในการดูแลเด็ก ซึ่งโดยธรรมชาติของเด็กมักอยากรู้อยากเห็น สิ่งนี้เป็นเหตุนำไปสู่อันตรายได้หากขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ดังเช่นเหตุการณ์ในตอน “ประจุมรณะ” และ “ลูกชิ้นเพชรฆาต”

“...โดยธรรมชาติของเด็กอายุขนาดนี้ ย่อมต้องอยากรู้อยากเห็นเป็นธรรมดา และด้วยความอยากรู้อยากเห็นของเขานี่เองที่นำเขาไปสู่อันตราย...”

(ตอนประจุมรณะ-จันทร์ทิพย์)

“...อันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับเด็กมีอยู่รอบตัวเขา ทั้งๆ ที่ของบางอย่างไม่น่าจะเป็นอันตรายเลย เช่นดินสอ ยางลบ หรือแม้กระทั่งขนมปังไค แต่เขายังเด็กเกินกว่าจะรับรู้ ของต่างๆ เหล่านี้จะกลายเป็นอันตรายต่อชีวิตของเขาทันที...”

(ตอนลูกชิ้นเพชรฆาต)

“...เรื่องน่าเศร้าอย่างนี้เกิดขึ้นได้ทุกวัน โดยเฉพาะกับเด็กๆ ที่ยังดูแลตัวเองไม่ได้ ท่านเชื่อไหมว่า น้ำในกะละมังแค่นี้ก็ฆ่าเด็กได้...”

(ตอนเฉียดตาย ลูกหมี)

1.3 เวรกรรมตามสนอง นอกจากสาเหตุที่เกิดจากความประมาท พบว่าความเชื่อในเรื่องบาปบุญคุณโทษ เป็นส่วนหนึ่งที่น่าเสนอว่าเป็นสาเหตุของเหตุการณ์ในความคิดเห็นของผู้ร่วมรายการบาง

ท่าน เช่นในคอน “เรือชนเสาสะพาน” คุณยิวคือผู้แบกรับเชิญผู้ประสบเหตุเชื่อว่า ส่วนหนึ่งของสาเหตุ เป็นเพราะในอคติคนชอบแหมมด บาบกรรมจึงตามสนองตัวเองในชาตินี้

“...ก็เลขนี้ก็ได้ว่า เราเคยแหมมด เห็นมดไม่ได้ เกิดขมมาก ทุกครั้งที่เห็นก็จะต้องเผาทั้งรังเลย เหม มันเราก็ร้อนเหมือนกัน ก็เลขปักใจเชื่อแน่นอนว่า เป็นเพราะตรงนี้ ที่เราก็คอนไฟเหมือนกัน เหมือนที่เราเคยแหมม...”

(คอนเรือชนเสาสะพาน)

สำหรับการนำเสนอเรื่องราวความเชื่อเรื่องบาปกรรมในอคติ ในแง่ที่เป็นสาเหตุของเหตุการณ์ นั้น พบว่าถึงแม้ตัวแบกรับเชิญจะเป็นผู้เล่าและพูดถึงขึ้นมาก่อนโดยพิธีกรไม่ได้ถามนำ แต่ในคอนท้าย พิธีกรเองก็ได้เป็นผู้สรุปถึงเรื่องราวของกฎแห่งกรรมอีกครั้ง ทั้งนี้ การนำเสนอความเชื่อดังกล่าวจะปรากฏอยู่ในหลายๆ ตอนของรายการนี้

จากการนำเสนอสาเหตุทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่า ไม่ว่าจะป็นสาเหตุจากความประมาท รู้เท่าไม่ถึง การณ์ ทางรายการได้พยายามชี้ให้เห็นว่า ล้วนเป็นสาเหตุที่สามารถป้องกันได้ ไม่ว่าจะเกิดจากตัวเอง หรือผู้อื่น เป็นผู้ก่อให้เกิดเหตุการณ์ ซึ่งพบว่า จากเหตุการณ์ทั้งหมดส่วนใหญ่เกิดจากตัวแบกรับเชิญเอง เป็นผู้ทำให้เกิดเหตุ มีเพียงสองคอน ซึ่งเป็นอุบัติเหตุที่เกิดกับรถและเรือโดยสาร ซึ่งคนขับเป็นต้นเหตุ การนำเสนอเช่นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า รายการโทรทัศน์เจ็ด พยายามบอกให้คนดูรู้ว่า ภัยอุบัติเหตุเป็น เรื่องที่สามารถป้องกันได้ด้วยตัวเอง เพราะสาเหตุล้วนเกิดขึ้นจากความประมาทของเรา ซึ่งการรู้ เท่าไม่ถึงการณ์ ก็อาจจัดได้ว่า เป็นความประมาทไม่รอบคอบอีกอย่างหนึ่ง

สาเหตุของภัยประเภทอุบัติเหตุ

สาเหตุ	ป้องกันได้	ตัวเองเป็นสาเหตุ	ผู้อื่น/ปัจจัยอื่นเป็นสาเหตุ
1. ประมาท	- เรือชนเสาสะพาน		คนขับเรือดื่มเหล้า
	- ใบพัดเครื่องบินตัดแขน	ไม่ศึกษาการใช้ให้ดีก่อน	
	- รถคว่ำ - ยุพิน		คนขับรถไม่ระมัดระวัง
	- ฝืนสลวย - ยอดชาย	ขับรถย้อนศร	
	- มอเตอร์ไซค์ซิ่ง - เอกโชค	ขับรถคึกคะนอง และไม่สวมหมวกกันน็อก	
	- เลียดตาย - โกวิท	มั่งง่าย	
	- รถคว่ำ - นัชสุขสกุล	ขับรถเร็ว	
	- อัมภา - วีรยุทธ	ขับรถเร็ว ขณะง่วงนอน และไม่คาดเข็มขัดนิรภัย	
	- เลียดเสียวลูก - บัवलวง	ไม่สวมหมวกกันน็อกให้ลูก	

	- มนุษย์ไฟฟ้า	เข้าไปในเขตไฟฟ้าแรงสูง	
	- หลอดไฟเสียบคอ – สุนัข	ปีนต่อค้วขึ้นไปเปลี่ยนหลอดไฟ	

สาเหตุ	ป้องกันได้	ตัวเองเป็นสาเหตุ	ผู้อื่น/ปัจจัยอื่นเป็นสาเหตุ
2. รู้เท่าไม่ถึงการณ์	- ลูกซิ่นเพชรฆาต	ปล่อยให้ลูกป้อนลูกซิ่นน้อง	
	- ประตุมรณะ	ปล่อยให้ล่าอยู่คนเดียว	
	- ลูกหมิงมน้ำ	ปล่อยให้ลูกไถในอ่างน้ำตามลำพัง	
3. เวิร์กกรรม	- เรือชนเสาสะพาน	เคยแหมด	

ส่วนตอนเครื่องบินตกนั้น ทางรายการได้นำเสนอสาเหตุว่า เป็นเรื่องสุดวิสัยเพราะคืนฟ้าอากาศซึ่งนอกเหนือการควบคุม

2. การเสนอแนะวิธีการป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

การเสนอแนะวิธีการป้องกันจะเชื่อมโยงกับสาเหตุของเหตุการณ์นั้นๆ เช่นในตอน “เฉียดเสียด ลูก-บัวหลวง” เหตุร้ายเกิดจากการที่ไม่สวมหมวกกันน็อค ทางรายการก็จะเตือนให้ผู้ชมสวมหมวกกันน็อค อุบัติเหตุเกี่ยวกับขงคยานพาหนะพบว่า ข้อเสนอแนะคือการแนะนำให้ใช้อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็นเข็มขัดนิรภัย หมวกกันน็อค การใช้ขงคยานพาหนะอย่างถูกวิธี ถูกกฎ ส่วนอุบัติเหตุอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก ก็จะเตือนผู้ปกครองให้ระมัดระวังในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า การเสนอแนะวิธีการป้องกันของเนื้อหา ประเด็นอุบัติเหตุซึ่งเกือบทั้งหมดมีสาเหตุมาจากสิ่งที่สามารถป้องกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ตัวบุคคลเอง ซึ่งทางรายการโทรทัศน์ “เฉียด” ได้นำเสนอวิธีการป้องกันในสองลักษณะคือ

2.1 การนำเสนอการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

ประเด็นของเนื้อหาที่นำเสนอจะมุ่งเน้นที่การไม่ประมาท ในการดำเนินชีวิตหรือกิจกรรมในชีวิต การปฏิบัติตามกฎจราจร ซึ่งนอกจากข้อเสนอแนะป้องกันโดยผู้ร่วมรายการและพิธีกร บางครั้งก็มีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง เช่น แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหานั้นๆ เช่น ตอน “มนุษย์ไฟฟ้า” ก็มีผู้เชี่ยวชาญมาแนะนำเรื่องของการป้องกันอันตรายจากไฟฟ้า

“...กรณีไฟฟ้าแรงสูง จะต้องไม่เข้าไปใกล้ ไม่ยื่นเหล็กหรือโลหะเข้าไปใกล้ สำหรับไฟฟ้าแรงต่ำอันตรายที่เกิดขึ้นในบ้านคือ เครื่องใช้ไฟฟ้ารั่ว แนะนำให้ผู้ใช้ไฟฟ้าต่อเปลือกของสายเครื่องใช้ไฟฟ้าลงดิน ถ้าไฟฟ้ารั่วก็จะถูกปลดวงจรออก เราก็จะไม่อันตราย...”

(ตอนมนุษย์ไฟฟ้า)

“...ทางที่ดีก่อนจะทำสิ่งใดก็ตาม ศึกษามันให้ดีเสียก่อน เพราะถ้าเรารู้ว่าสิ่งที่เราทำหรือสิ่งที่เราจะต้องใกล้ชิดมันมีอันตรายอย่างไร ท่านก็ควรระมัดระวัง...”

(ตอนใบพัดเครื่องบินตัดแขน-สุกันยา)

“พิธีกร/ มีอะไรจะฝากบอกท่านผู้ชมบ้างไหม
คุณยอดชาย/ คนมาไม่ควรขับรถ ควรขับรถในช่องทางที่ถูกต้อง”

(ตอนฝันสลาย-ยอดชาย)

“พิธีกร/ มีอะไรจะฝากบอกท่านผู้ชมบ้างไหม
คุณเพ็ญพักตร์/ ควรหาความรู้เรื่องการดูแลบุตรให้มาก”

(ตอนลูกชิ้นเพชรมาด)

“...และด้วยความอยากรู้อยากเห็นของเขานี้เอง ที่นำเขาไปสู่อันตราย จึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ที่จะต้องคอยดูแลเขาให้อยู่ในสายตา...”

(ตอนประตุมรณะ-จันทร์ทิพย์)

“โดยเฉพาะเด็กเล็กที่ยังดูแลตัวเองไม่ได้ เราต้องระมัดระวังให้มาก”

(ตอนเชยคดา-ลูกหมี)

“...เรื่องแบบนี้ อาจจะยังไม่เคยเกิดกับเรา เราก็คงได้แต่คิดว่า ถ้าเราขับรถเร็วขนาดนี้ อะไรจะเกิดขึ้น ถ้ามันผิดพลาดผมว่าไม่ต้องลองเองแล้ว เพราะท่านอาจจะไม่โชคดีอย่างคุณนัย...”

(ตอนเชยคดา-นัย สุขสกุล)

2.2 การเสนอแนะวิธีการลดความรุนแรง หรือป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุ

การเสนอแนะลักษณะนี้ จะพบเฉพาะในเหตุการณ์ที่เป็นอุบัติเหตุที่เกิดกับยานพาหนะ ซึ่งสามารถลดความรุนแรงของอันตรายได้ ด้วยอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยต่างๆ

“พิธีกร/ มีอะไรจะฝากบอกท่านผู้ชมไหม
คุณบัวหลวง/ ต้องใส่หมวกกันน็อค อย่าประมาท”

(ตอนเชยคเสี่ยลูก- บัวหลวง)

“...เคี้ยวกลับบ้าน ขับรถอย่าประมาทนะครับ แล้วก็อย่าลืมคาดเข็มขัดนิรภัยด้วย...”

(ตอนคุณอำภา-วีรยุทธ)

จากการเสนอวิธีป้องกันและลดความรุนแรงของภัยอุบัติเหตุ พบว่า ทางราชการได้นำเสนอวิธีป้องกันโดยตัวบุคคลเอง เป็นวิธีการในระดับบุคคลโดยมิได้ขยายวงกว้างถึงระดับสังคม นอกจากนี้ วิธีการที่นำเสนอส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการเตือนสติ หรือเป็นเพียงแนวทางในการดำเนินชีวิต มากกว่าการเสนอแนะวิธีการที่เป็นความรู้เฉพาะหรือวิธีการที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เช่นในตอน มนุษย์ไฟฟ้าที่มีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เรื่องความรู้ และอันตรายตลอดจนวิธีป้องกันอันตรายในการใช้ไฟฟ้า และการแนะนำให้ผู้ประกอบการเพื่อความปลอดภัยในการใช้พาหนะโดยสาร เช่น คาดเข็มขัดนิรภัยและสวมหมวกกันน็อก ในตอนเครื่องบินตก ตอนอวกาศ-วิรุทธ และตอนเฉียดเสียดลูกบ๊วหลวง อย่างไรก็ตาม ในการนำเสนอวิธีการป้องกันนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อในเรื่องบาปบุญ และเวรกรรม ในตอนเครื่องบินตกซึ่งเกิดจากสาเหตุที่สุดวิสัยที่ไม่สามารถป้องกันได้ โดยการเข้าถึงการทำดี ซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงจากอันตรายต่างๆ ที่ไม่สามารถป้องกันได้

การป้องกันภัยอุบัติเหตุ

สาเหตุ	ข้อคิด	ข้อปฏิบัติ/ความรู้เฉพาะ
1. ประมาท		
- เรือชนเสาสะพาน	ควรคิดถึงความปลอดภัยมากกว่าความสะดวก	
- ใบพัดเครื่องบินตัดแขน	ควรศึกษาคู่มือการใช้ให้ถี่ก่อน	
- รถคว่ำ - ยุพิน	ไม่ได้เสนอแนะ	
- ผื่นสลาย - ยอดชาย	อย่าประมาท	ควรขับรถให้ถูกช่องทาง
- มอเตอร์ไซด์ซิ่ง - เอกโชค	อย่าประมาท อย่าคึกคะนอง	
- เฉียดตาย - โกวิท	อย่าประมาท	
- รถคว่ำ - นัย สุขสกุล	อย่าประมาท อย่าขับรถเร็ว	ควรคาดเข็มขัดนิรภัย
- อากาศวิรุทธ	อย่าประมาท	
- เฉียดเสียดลูก - บั้วหลวง	อย่าประมาท	ควรสวมหมวกกันน็อก เวลาขับขีรถจักรยานยนต์
- มนุษย์ไฟฟ้า	ควรระมัดระวัง สอนบุตรหลาย เรื่องอันตรายของไฟฟ้า	วิธีป้องกัน อันตรายในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยผู้เชี่ยวชาญ
- หลอดไฟเสียบคอ สนธยา	อย่าประมาท	
2. รู้เท่าไม่ถึงการณ์		
- ลูกหินเพชรฆาต	ดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด และหาความรู้เรื่องการเลี้ยงดู	
- ประศุมรณะ	ดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด	
- ลูกหมิงมน้ำ	ดูแลบุตรอย่างระมัดระวัง	

สาเหตุ	ข้อคิด	ข้อปฏิบัติ/ความรู้เฉพาะ
3. เวิร์ก		
- เรือชนสะพาน	ไม่ได้กล่าวถึง	
4. อื่นๆ		
- เครื่องบินตก	ให้ทำความดี	

3. การจัดการกับเหตุการณ์

เนื้อหาของวิธีการจัดการหรือได้ตอบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จะไม่ได้ปรากฏอย่างชัดเจนในทุกตอน ทั้งนี้โดยความจริงแล้วเนื่องจากเหตุการณ์ประเภทอุบัติเหตุมักเป็นลักษณะที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับพลัน กระทันหันและสิ่งที่ตามมาก็คือ การบาดเจ็บของผู้ร่วมรายการ จะเห็นว่า นอกจากช่วงระยะเวลาของการเผชิญเหตุการณ์จะเป็นช่วงสั้นๆ ซึ่งผู้ร่วมรายการไม่สามารถจัดการหรือทำอะไรได้ และบางตอนพบว่า ผู้ร่วมรายการมักจะอยู่ในสภาพที่หมดสติหรืออาการสาหัส เช่น ในตอนมอเตอร์ไซค์ซิ่ง-เอกโซค หรือตอนลอคไฟเสียบคอ-สนธยา นอกจากนี้ จากการศึกษาเหตุการณ์อุบัติเหตุที่น่าเสียดส่วนใหญ่มักจะเป็นเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดอาการบาดเจ็บสาหัส การรักษาพยาบาลทางการแพทย์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ ที่ช่วยให้ผู้ประสบเหตุรอดชีวิต อย่างไรก็ตาม ลักษณะการจัดการกับเหตุการณ์ สามารถแบ่งได้เป็นสองลักษณะ คือ การจัดการในระหว่างเกิดเหตุการณ์ และการจัดการหลังเหตุการณ์

3.1 การจัดการในช่วงระหว่างเกิดเหตุ

แสดงให้เห็นถึงวิธีการจัดการกับเหตุการณ์ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้คือ

- **ความมีสติ** ความมีสติของผู้ประสบเหตุในวินาทีที่เกิดเหตุการณ์ถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สามารถรอดพ้นจากเหตุการณ์อันตรายที่ตนเผชิญอยู่ โดยมีสติรู้ว่าตนกำลังเผชิญกับอะไร และต้องจัดการกับเหตุการณ์นั้นๆ อย่างไรต่อไป ดังเช่นในตอนที่ “นัย สุขสกุล” ซึ่งคุณนัยได้ประสบอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำลงคูน้ำข้างทาง ตลอดเวลาที่อยู่ในรถ คุณนัยมีสติในการคิดตลอดเวลาว่าจะทำอะไรบ้างต่อไปเพื่อให้ตนสามารถออกไปจากรถได้ก่อนที่น้ำจะเข้ามาในรถ

“พิธีกร/ สสำรวจตัวเองใหม่ ว่า เป็นอะไรหรือเปล่า หลังจากสำรวจตัวเองแล้วยังมีสติคืออยู่หรือเปล่า ทำอะไรบ้าง

คุณนัย/ ปลดสายเซฟตี้เบลท์

พิธีกร/ กดกระจกไฟฟ้าหรือเป่า

คุณนัย/ ลองแล้วแต่ไม่ทำงาน

พิธีกร/ พยายามเปิดประตูไหม

คุณนัย/ เปิดไม่ได้ เนื่องจากแรงดันน้ำ

พิธีกร/ แล้วทำอย่างไรต่อ

คุณนัย/ พยายามทุบกระจก”

(ตอนเหี้ยมตาย-นัย สุขสกุล รถคว่ำ)

- ความอดทน ในตอนมนุษย์ไฟฟ้า ซึ่งตัวแกรับเชิญเชื่อว่า ที่รอดมาได้เพราะตนเองอึดใจ ผู้ ทำตัวต่อต้านกระแสไฟฟ้าจึงรอดมาได้ อย่างไรก็ตาม ในเนื้อหาตอนนี้ ทางรายการได้นำเสนอความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องไฟฟ้า ซึ่งในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้ขัดแย้งกับความเชื่อของแกรับเชิญในเรื่องที่เหตุผลสามารถรอดมาได้ว่า จริงๆ แล้วไม่เกี่ยวกับการอึดสู้ แต่ก็เป็นเพียงการนำเสนอที่มีได้มีการสรุปว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องแต่อย่างใด

3.2 การจัดการหลังวินาทีเกิดเหตุ

จะพบในสองลักษณะคือ การจัดการกับการเจ็บป่วยของร่างกายด้วยการปฐมพยาบาล เช่น การห้ามเลือด การช่วยเด็กกรณีขาดอากาศหายใจ และการต่อสู้ด้านความรู้สึกและจิตใจในการเอาชนะความเจ็บปวด อย่างไรก็ตามพบว่า การจัดการกับภัยอุบัติเหตุมักเน้นการต่อสู้กับความเจ็บปวดทางร่างกายมากกว่า โดยมีการจัดการกับเหตุการณ์ในรูปแบบดังนี้

- ความมีสติ ในเรื่องของความมีสติ นั้น มีข้อสังเกตว่า ในแทบทุกตอน พิธีกรจะถามแกรับเชิญตลอดเวลาว่า ตอนนั้นคิดอะไรอยู่ คิดถึงอะไร ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งหนึ่งที่พิธีกรต้องการแสดงให้เห็นถึงความมีสติขณะประสบเหตุ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สามารถรอดพ้นมาได้โดยไม่เสียชีวิต

ในตอน “ใบพัดเครื่องบินตัดแขน” คุณสุกัญญาผู้ร่วมรายการมีสติตลอดเวลา จากจุดที่เกิดเหตุคือ หัวหินไปจนถึงโรงพยาบาลที่กรุงเทพฯ

“พิธีกร/ สติยังมีสมบูรณ์ไหม

คุณสุกัญญา/ คี

พิธีกร/ ตอนนั้นคุณคิดว่า จะต่อแขนได้หรือไม่

คุณสุกัญญา/ ต่อได้ เหมือนตุ๊กตา

พิธีกร/ ช่วงอยู่บนรถรู้สึกอย่างไร

คุณสุกัญญา/ ไม่กลัว ได้ยินเสียงเพลงตลอดเวลา

พิธีกร/ คุณมีสติตลอดเวลาจนถึงโรงพยาบาลเลยไหม

สุกัญญา/ มีสติตลอด ตอนลงยังบอกเลยว่า อย่าลืมแขนฉันนะ”

(ตอนใบพัดเครื่องบินตัดแขน-สุกัญญา)

- การปฐมพยาบาล ในรายที่อุบัติเหตุรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต เสียอวัยวะ ขาดอากาศ การปฐมพยาบาล นับเป็นสิ่งที่จำเป็นเบื้องต้นที่จะช่วยรักษาชีวิต เช่น การห้ามเลือดอย่างถูกวิธี การเก็บรักษาอวัยวะอย่างถูกวิธีเพื่อผ่าตัดต่ออวัยวะ

“พิธีกร/ เลือดออกมากไหม

คุณสุกัญญา/ ฟุ้งเหมือนท่อแตก

พิธีกร/ ใครเข้ามาช่วย

คุณสุกัญญา/ คุณหมอเอนก

พิธีกร/ คุณหมอเขาทำยังไง

คุณสุกัญญา/ เอาหมอน้ำออกกดตรงหัวไหล่ตรงที่แขนขาดไป ..

หรือวิธีการเก็บรักษาอวัยวะ ซึ่งพิธีกรได้ช่วยสรุปให้อีกครั้งว่า

“...วิธีการเก็บรักษาอวัยวะนั้นต้อง 1. ต้องสะอาด 2. เก็บในที่ที่อุณหภูมิเย็นพอสมควร ต้องใส่ถุงพลาสติกก่อน อย่าให้อวัยวะสัมผัสกับน้ำแข็งโดยตรง ต้องเย็นพอสมควร แต่ไม่ใช่เย็นแบบแช่ขามุม...”

(ตอนใบพัดเครื่องบินตัดแขน-คุณสุกัญญา)

อย่างไรก็ตาม สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งเป็นความรู้ทางการแพทย์ มิได้ปรากฏในทุกตอนของเนื้อหาที่เกี่ยวกับอุบัติเหตุซึ่งจะต้องเกิดการบาดเจ็บแต่อย่างใด ทั้งนี้จะสังเกตเห็นว่า คำแนะนำจากแพทย์จะถูกนำเสนอเฉพาะในตอนที่มีผู้ร่วมรายการมีการเล่าถึงการปฐมพยาบาล ส่วนตอนอื่นๆ ทางรายการมิได้นำเสนอความรู้ของการปฐมพยาบาลเพิ่มเติมแต่อย่างใด

- การบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ / ผลบุญของความดีที่เคยทำ

ณ วินาทีที่อยู่ในเหตุการณ์ใกล้ความตาย แกรับเชิญหลายท่านได้ใช้วิธีการบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอให้รอดพ้นจากเหตุการณ์ ขอให้รอดตาย หรือบางท่านซึ่งเมื่อรอดมาแล้ว ก็มีความเชื่อว่า การที่ตนสามารถรอดมาได้เป็นเพราะ ความดีที่เคยทำไว้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของผู้ร่วมรายการบางท่าน ซึ่งเชื่อว่า สาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือกฎแห่งกรรมที่ตนเคยทำไว้ในอดีต

“...วันเกิดคุณเบิ้มทำบุญ ซื้อรองเท้าแจกนักเรียนที่ต่างจังหวัด เจอเด็กตาบอดให้เงินไปคนละ 100 บาท คิดว่าที่ตาไม่บอดอาจเป็นเพราะทำบุญเด็กตาบอด ซื้อให้น่าจะหัก แต่วันนั้นถ้าละครเหตุเกิดที่สน. ใส่รองเท้าดำรง และอาจจะเป็นเพราะซื้อรองเท้าแจกเด็กนักเรียนก็ได้...”

(ตอนคุณอำภา-วีรยุทธ)

“...ที่รอดมาได้เพราะทำความดีไว้เยอะ...”

(ตอนเครื่องบินตก)

“...ครูฝึกมาเยี่ยม ก็แนะนำให้ไปบ่นศาลเจ้าแม่ไทรทองที่สนามฝึกบิน บอกขอให้รอด เราก็ไปบ่น...”

(ตอนใบพัดเครื่องบินตัดแขน)

“...ในใจก็คิดถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทุกที่นึกได้ ขอชีวิตลูก...”

(ตอนเลียคตาศ-ลูกหมี)

สำหรับการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์นี้ ทางรายการได้นำเสนอโดยมีภาพของสถานที่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามคำบอกเล่าของผู้ร่วมรายการอย่างชัดเจน ซึ่งหากดูจากการนำเสนอเนื้อหา ในหลายๆ ตอนของรายการ จะพบว่า ความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ถูกนำเสนออยู่ตลอดเวลา และนอกจากวิธีการจัดการกับเหตุการณ์ทั้ง 3 ประการ ยังมี

- กำลังใจที่จะต่อสู้กับอาการบาดเจ็บ

“...พอฟื้นขึ้นมา คิดอยู่อย่างเดียวว่า เราต้องไม่เป็นอะไร เราต้องรอด ถึงจะเป็นอัมพาก็ขอให้ตัวเองรอด ใจสู้่นึกถึงลูกและครอบครัว...”

(ตอนรถคว่ำ-ยุพิน)

“พิธีกร/ ระหว่างรักษาตัว สภาพจิตใจเป็นอย่างไร

คุณยอดชาย/ แย่มากร้องไห้ตลอด

พิธีกร/ มีใครคอยให้กำลังใจบ้าง

คุณยอดชาย/ คุณพ่อคุณแม่ แล้วยังคุณหมอ”

(ตอน ผื่นสลาย-ยอดชาย)

จากการนำเสนอวิธีการจัดการกับภัยอุบัติเหตุ ทั้งระหว่าง การเผชิญกับเหตุการณ์ หรือช่วงหลังเหตุการณ์ที่ต้องต่อสู้ กับอาการเจ็บป่วยของบาดแผล พบว่าสามารถสรุปได้เป็น 4 ประการคือ

1. กำลังใจ

เป็นวิธีการที่ถูกนำเสนอมากที่สุดถึง 6 ตอน ซึ่งช่วยให้ແກຣັບເຮັດຮອດພັນຈາກຄັ້ງທີ່ຕົນປະສົບ ຈຶ່ງກຳລັງໃຈທີ່ຖືກນຳເສນອມີທັງກຳລັງໃຈທີ່ຈະຕໍ່ສູ້ກັບຄວາມເຈັບປວດຂອງບາດແຜແລະຫາກເປັນໃນກຣນີຂອງ ເຫດການທີ່ເກີດກັບລູກ ແຕ່ເລ່ຳຜ່ານມຸມມອງຂອງຜູ້ເປັນແມ່ ພຶ້ງຄວາມຮັກໃນການມອບກຳລັງໃຈໃຫ້ລູກ ເປັນສິ່ງທີ່ ແກຣັບເຮັດເຮືອເຮັດວ່າ ຈຶ່ງໃຫ້ຮອດພັນມາໄດ້ ຮວມດັ່ງ ການບັນບານສິ່ງສັກດີສິທຣ໌ ແລະນັ້ນຄັ້ງຄົນທີ່ຕົນຮັກຄືພໍ່ ແມ່ ຈຶ່ງວິທີການນີ້ ພົບໃນເນື້ອຫາ ດອນ "ຮດຄວ່າ – ຍູຟິນ", " ຝິນສລາຍ – ຂອດຂາຍ", "ມອເຕຣ໌ໄຮັຊຶ່ງ – ເອກ ໂຮດ", "ເຮັດເຮັດລູກ – ບັວລວງ", "ມະນຸຍ໌ຟືຟ້າ" ແລະ "ລູກເມີຈຸມນ້ຳ"

2. ຄວາມເຮືອໃນເຮືອການຳຄວາມດີ

ຄຕິເຮືອບາປຸນູ ເວຣກຣຣມ ໄດ້ຖືກສອດແທຣກຢູ່ໃນເນື້ອຫາ ຫລາຍໆ ດອນ ແລະໃນຫລາຍໆ ຈຸ່ງຂອງ ການເສນອເຫດການ ເຮັດເຮັດກັບວິຊັດການກັບເຫດການຊຶ່ງຜົນຈາກການຳຄວາມດີ ເປັນສິ່ງທີ່ຳໃຫ້ແກຣັບ ເຮັດຮອດພັນຈາກເຫດການມາໄດ້ ໂດຍພົບໃນດອນ "ເຮືອບິນດກ" ແລະ "ຮດຄວ່າ – ອຳກາ ວິຣຸທຣ"

3. ສຕິ

ພົບວ່າຫາກເຫດການທີ່ມີຊ່ວງຮະຮະເວລາຂອງເຫດການທີ່ຄ່ອນຂ້າງຂາວນານກວ່າຈະໄດ້ຮັບການຮ່ວ ເສືອ ທັງຈາກຜູ້ອື່ນ ຫລືແພັຍ໌ກັດີ ສຕິຈະເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ ນຳເສນອໃຫ້ເຮັດວ່າ ເປັນສິ່ງທີ່ຮ່ວໃຫ້ແກຣັບ ເຮັດຮອດມາໄດ້ ທັງໃນດອນ "ຮດຄວ່າ - ນັຍ ສຸຂສຸດ" ແລະ "ໂບພັດເຮືອບິນດັດແຂນ"

4. ຄວາມຮູ້ທັກຮະເລພາະ

ສຳຮັບຄັ້ງອຸບັດຕິເຫດ ຊຶ່ງຄູ່ກັບການບາດເຈັບ ດັ່ງນັ້ນ ການປຸຮຸມພາຍາບາດເບື້ອງດັ່ນ ນັບເປັນສິ່ງຈຳເປັນໃນ ການລດອາການຮຸນແຮງຂອງສິ່ງທີ່ຮ່ວປະສົບເຫດໄດ້ຮັບ ອຳໄພກໍ່ຕາມ ພົບວ່າ ມີການໃຫ້ຄວາມຮູ້ ເຮືອການປຸຮຸມ ພາຍາບາດອ່ຳຈັດເຮັດ ໂດຍແພັຍ໌ຜູ້ເຮັດວ່າຮຸນໃນດອນ "ໂບພັດເຮືອບິນດັດແຂນ" ຈຶ່ງວິທີການປຸຮຸມພາຍາບາດດັ່ງ ຄລ່ວ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງເນື້ອຫາທີ່ຖືກນຳເສນອທາງຮາຍການຈຶ່ງໄດ້ຮູ້ຄຳຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມມານຳເສນອ

ນອກຈາກນີ້ ພົບວ່າ ການນຳເສນອວິຊັດການຈັດການສ່ວນໃຫຍ່ມັກເປັນການນຳເສນອຕາມເຮືອກວາທີ່ເກີດ ຂຶ້ນຈຶ່ງຮຶງ ຈຶ່ງໃນບາງດອນ ແກຣັບເຮັດຮອດພັນມາໄດ້ໂດຍການຮ່ວເສືອຂອງຜູ້ອື່ນ ທາງຮາຍການກໍ່ຈະມີໄດ້ມີການ ນຳເສນອເພີ່ມເຕີມແຕ່ອ່ຳຈັດ

4. ຜົນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກເຫດການ

ຜົນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກອຸບັດຕິເຫດທີ່ນຳເສນອໃນຮາຍການເຮັດ ມີຄວາມຮຸນແຮງໃນຫລາຍຮະດັບ ຕໍ່ທັງຮ່າງກາຍ ແລະທຳຮັບສິນ ແລະຈິດໃຈ

4.1 ร่างกาย ความเสียหายต่อร่างกาย เป็นผลที่เกิดขึ้นที่เห็นได้ชัดเจน และมีตั้งแต่บาดเจ็บเพียงเล็กน้อย บาดเจ็บสาหัส ไปจนถึงมีการสูญเสียอวัยวะและเสียชีวิตของผู้ร่วมเหตุการณ์ อย่างไรก็ตาม ในด้านของผลที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องกับขบวนการพาหนะ พิธีกรได้พยายามชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของผลจากการใช้และไม่ใช้อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย เช่น เข็มขัดนิรภัย หรือหมวกกันน็อก

“...การขับรถมอเตอร์ไซด์ที่ขับด้วยความเร็วไม่เกิน 50 กม.ต่อชม. โดยไม่สวมหมวกกันน็อก ให้ผลกับเด็กอย่างไร...”

(ตอนเนียดเสี่ยลูก-บัวหลวง)

“...แต่สำหรับผม เซฟตี้เบลท์ช่วยมากกว่า เพราะว่าถ้าไม่มีมัน เขาอาจจะสลบ คอหัก และจมน้ำตายไปแล้ว...”

(ตอนเนียดตาย-นัย สุขสกุล รดคว่ำ)

“พิธีกร/ คนที่ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยเป็นอย่างไรบ้าง

คุณสมพร/ กระแทกคอหักบ้าง ตัวลอยกระเด็นไปกระเด็นมา แต่ผมคาดเข็มขัดเลยไม่เป็นไร”

(ตอนเครื่องบินตก)

4.2 จิตใจ

ผลที่เกิดขึ้นทางจิตใจทั้งต่อผู้ประสบเหตุการณ์เองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้เป็นแม่ พบว่าผลทางด้านจิตใจถูกนำเสนออยู่ในสองลักษณะ คือระหว่างเหตุการณ์ และหลังเหตุการณ์ โดยผลที่เกิดขึ้นระหว่างเหตุการณ์จะเกิดขึ้นกับตัวผู้ใกล้ชิด ซึ่งที่ปรากฏในรายการคือผู้เป็นแม่ ซึ่งทางรายการจะพยายามเน้นในเรื่องความเจ็บปวดทุกข์ใจจากความรัก ความเป็นห่วงลูก ในระหว่างเหตุการณ์ ส่วนผลที่เกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ จะถูกนำเสนอในกลุ่มผู้ที่ประสบเหตุการณ์เอง ซึ่งเป็นความรู้สึกหวาดผวา ผันรำกับภาพเหตุการณ์

“...เมื่อใดก็ตาม คนที่เป็นแม่เห็นลูกของตนต้องทุกข์ ต้องเจ็บป่วยหรือกำลังจะตายไปต่อหน้าต่อตา เวลาเช่นนั้น แม่จะเจ็บปวดสักเพียงไหน...”

“พิธีกร/ ความรู้สึกคุณเป็นอย่างไร

คุณบัวหลวง/ เหมือนตายทั้งเป็น เห็นลูกทรมาณมากตัวเขียว”

(ตอนเนียดเสี่ยลูก-บัวหลวง)

“...เมื่อเธอไปถึงโรงพยาบาล สิ่งที่คุณเห็นคืออะไร มันกระชากหัวใจของเธอขนาดไหน...”

(ตอนมอเตอร์ไซด์ชิง-เอกโชค)

“...นี่ๆ ก็ร้องเหมือนคนบ้า ตามองลูกแล้วก็มองนาฬิกา พอเลยเวลาก็โล่งอก เขาไม่เอาเงิน เห็นเข็มนาฬิกามันทรมาณใจมาก...”

(ตอนประศุมรณะ-จันทร์ทิพย์)

“...หลังเหตุการณ์ นอนฝันร้าย สะดุ้งอยู่เป็นปี...”

(ตอนคุณอำภา-วีรยุทธ อดครว้)

“พิธีกร/ พอเกิดเหตุการณ์เรือแล้วรู้สึกอย่างไร

คุณยุวดี/ สยอง กลัวมาก”

(ตอนเรือชนเสาสะพาน)

4.3 การแสดงพฤติกรรม

นอกจากผลที่เกิดขึ้นทางด้านลบ พบว่า ในหลายตอนผู้ร่วมรายการได้รับผลในทางบวก ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เช่น จากที่เคยขับรถเร็ว ก็กลายเป็นขับรถช้า ซึ่งเกิดขึ้นในตอน “นายสุขสกุล” และตอน “คุณอำภา-วีรยุทธ” หรือในตอน “เรือชนเสาสะพาน” ซึ่งคุณยุวดี กล่าวว่า หลังเหตุการณ์ก็คำนึงถึงความปลอดภัยของยานพาหนะที่โดยสารมากขึ้น ไม่ได้คำนึงถึงแต่ความสะดวก

5. วิธีการของคนร้าย

ไม่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุ

รายละเอียดเนื้อหาภัยชิงทรัพย์

การถูกชิงทรัพย์ นับเป็นประเภทของเนื้อหาที่ถูกนำเสนอในรายการโทรทัศน์ “เนียด” มากเป็นอันดับสอง คือมีถึง 8 ตอนจากเนื้อหาทั้งสิ้น 44 ตอน โดยเรื่องราวของการถูกชิงทรัพย์ ได้ถูกนำเสนอใน 5 ประเด็น คือ การนำเสนอสาเหตุของเหตุการณ์ วิธีป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น การจัดการกับเหตุการณ์ ผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ และวิธีการของคนร้าย

1. สาเหตุของเหตุการณ์

หากพูดถึงการถูกชิงทรัพย์ ตามความเข้าใจของคนทั่วไป มักคิดว่า สาเหตุสำคัญน่าจะมาจากทรัพย์สินซึ่งล่อตาล่อใจโจรผู้ร้าย หรือมาจากตัวคนร้ายเอง แต่จากการนำเสนอกลับพบว่า ปัจจัยในเรื่องทรัพย์สินกลับมิใช่สาเหตุสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีกรได้กล่าวถึงประเด็นการใส่ของมีค่าว่า จริงๆ แล้วก็เป็นที่รักของเรา เพียงแต่ต้องระวัง เพราะในสังคมยังมีคนจำพวกไม่ได้อยู่มากมาย (ตอนเนียดตาย-ตุ๊กตา) และพบว่าตัวแขกรับเชิญเอง นับเป็นส่วนสำคัญในการทำให้เกิดเหตุการณ์พอกๆ กัน ปัจจัยภาย

นอกจากคือ คนร้าย แต่ทั้งนี้ ในเรื่องคนร้าย พบว่า ทางรายการมุ่งไปยังภาพรวมของสภาพสังคมที่มีคนร้าย และคนดีๆ ต้องตกเป็นเหยื่อ

1.1 สาเหตุจากตัวผู้ร่วมรายการเอง

- การไว้วางใจคนอื่น

การไว้วางใจคนอื่น โดยเฉพาะคนแปลกหน้า นอกจากจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องสูญเสียทรัพย์สินแล้ว ยังเกือบเสียชีวิต ดังเช่นในตอน “เฉียดตาย-รอด” ซึ่งแขกรับเชิญคือ คุณรอดเป็นหนุ่มวัยรุ่นเข้ามาที่ขวิดสโก๊เชคในกรุงเทพฯ และได้รู้จักผู้ที่มาที่ขวิดสโก๊เชคซึ่งมาทำความรู้จัก และคนกลุ่มนี้ได้กลายเป็นคนร้ายที่มีใจอำมหิต ทำร้ายร่างกายและข่มขืนเพื่อนของคุณรอด ซึ่งประเด็นนี้ ทางรายการได้ชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นปัญหาสังคมประการหนึ่งที่มีมักเกิดขึ้นในกลุ่มเด็กวัยรุ่นในการคบเพื่อนใหม่ๆ โดยไม่ระวัง

“...เรื่องราวของเราในวันนี้ เป็นเรื่องที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการระมัดระวังตัว การให้ความไว้เนื้อเชื่อใจที่เราจะให้ใครสักคน โดยปกติแล้ววัยรุ่นมักจะขาดความระมัดระวังในเรื่องนี้...”

(ตอนเฉียดตาย-รอด)

อย่างไรก็ตาม นอกจากบุคคลแปลกหน้า บุคคลที่ใกล้ชิดหรือรู้จักคุ้นเคยก็เป็นสิ่งที่ควรระวัง ดังเช่นในตอน “เฉียดถูกฆ่า-นิรชา” ซึ่งบุคคลที่เป็นคนร้ายไม่เพียงแต่รู้จักคุ้นเคย แต่ยังอยู่ในฐานะของสมณะเพศ ซึ่งถือเป็นบุคคลที่สังคมไทยให้ความเคารพศรัทธาเป็นตัวแทนของการทำความดี ซึ่งจุดนี้เองนับเป็นช่องว่างในการก่อการร้ายได้

“...และที่ฆาตกรสามารถทำได้ ก็เพราะรู้จักสนิทสนมกับครอบครัวนี้เป็นอย่างดี และที่สำคัญกว่านั้นคือ ฆาตกรยังเป็นสมณะเพศอีกด้วย คนในครอบครัวจึงไว้วางใจและไม่ได้ระวังตัวเลข...”

(ตอนเฉียดถูกฆ่า-นิรชา)

นอกจากการไว้วางใจคนอื่น หรือเชื่อคนแปลกหน้าต่างๆ การไว้ใจตนเองหรือเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ก็เป็นเหตุประการหนึ่งในการพาผู้ร่วมรายการไปสู่เหตุการณ์ถูกชิงทรัพย์ได้ เช่นคุณเวนิชในตอน “เฉียดตาย-เวนิช” ซึ่งเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป จึงประมาทพาตัวเองไปอยู่ในสถานที่ที่เสี่ยงคือ เอื้อต่อการก่อการร้ายของโจรสู้ร้าย

“พิธีกร/ คิดว่าเรื่องที่เกิดขึ้น เพราะอะไร
คุณเวนิช/ ประมาท เชื่อมั่นในตัวเองมากไป
(ตอนเนียดตาย-เวนิช)

- เวิร์กตามสนอง

เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่จะได้พบอยู่เสมอในรายการเคียด ไม่ว่าจะเป็เหตุการณ์ประเภทใด ซึ่งเป็นการแสดงถึงความเชื่อของสังคมไทย โดยบางครั้งทางพิธีกรถามนำแขกรับเชิญ เช่น ในตอน “รวมซ่อม-กึ่งเพชร” ในช่วงที่พูดถึงสาเหตุของเหตุการณ์โดยพิธีกรได้ถามว่า เชื่อเรื่องบาปบุญไหม

“...หรือไม่ก็เป็เวิร์กกรรมที่เราเคยทำไว้ ตั้งแต่จำความได้ ชอบแทงกบ ฆ่าสัตว์เป็ประจำ จะฆ่าไม่แทงแต่ใช้ห้กคอก แทงแล้วจะทรมาน ห้กคอกปาดเลย...”
(ตอนรวมซ่อม-กึ่งเพชร)

1.2 สาเหตุจากสภาพสังคม

ในบางเหตุการณ์ ถึงแม้ทางรายการจะชี้ให้เห็นถึงสาเหตุที่มาจากตัวผู้ประสบเหตุเอง ในแง่ความประมาท ในการไว้วางใจหรือเชื่อใจผู้อื่น แต่อย่างไรก็ตาม จะพบว่า ทางรายการไม่ได้โทษแต่ตัวผู้ประสบเหตุแต่เพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้ เพราะเหตุการณ์เรื่องราวการชิงทรัพย์จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีบุคคลอื่น นั่นคือ คนร้าย ซึ่งมีเจตนาโดยตรงที่จะชิงทรัพย์จากเหยื่อ ซึ่งในประเด็นของคนร้ายนี้ ทางรายการกลับมิได้เน้นที่ตัวบุคคล แต่มุ่งประเด็นไปที่สภาพสังคมที่เป็สาเหตุสำคัญ

“...แต่ถึ้มความจริงไปอย่างหนึ่งว่า ในสังคมไม่ได้มีแต่คนดีๆ อยู่ในสังคม ยังมีคนชั่วแอบแฝงอยู่ด้วย บรรยากาศในที่ลับตาเป็ประโยชน์ต่อความรักของท่าน แต่ในขณะที่เดียวกัน สถานที่และบรรยากาศเช่นนั้น ก็เป็ประโยชน์แก่คนร้ายด้วยเหมือนกัน...”
(ตอนเนียดตาย-เวนิช)

“...ยังมีคนพวกหนึ่งที่ไม่คิดจะทำอะไร คอยแต่จะสูบเลือดสูบเนื้อ เบียดเบียนคนอื่นๆ คนดีๆ ต้องเป็เหยื่อคนร้ายทั้งๆ ที่คนดีต้องต่อสู้ทำงานเพื่อเลี้ยงชีวิต...”
(ตอนรวมซ่อม-กึ่งเพชร)

ซึ่งเช่นเดียวกับตอน “มีดปาดลิ้น-นภาพรณ์” ซึ่งคุณนภาพรณ์แขกรับเชิญได้เล่าร้านขายของอยู่คนเดียว และคนร้ายได้ฉวยโอกาสนี้ชิงทรัพย์ ทางรายการก็ได้เน้นถึงเรื่องสภาพสังคมในเรื่องเหยื่อกับผู้ล่า คือคนร้าย

“...เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นประจำในสังคมนี้ เรื่องของนักล่ากับเหยื่อ และเธอผู้เป็นเจ้าของเรื่องก็เป็นเหยื่อของการชิงทรัพย์ของผู้ล่า คือคนร้ายที่มีจิตใจเหี้ยมโหดคิดมนุษย์มนา...”
(ตอนมีคปาดลิน-นภาพรณ์)

ถึงแม้สาเหตุของการชิงทรัพย์ในหลายตอน จะมีการนำเสนอที่เน้นไปที่สาเหตุจากสภาพสังคมที่มีคนไม่คิดที่มุ่งจะเบียดเบียนผู้อื่น อย่างไรก็ตาม พบว่า ทางรายการโทรทัศน์เฉียด ยังคงพยายามชี้ให้เห็นว่า ส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง เกิดจากตัวแสบรับเชิญเองที่ประมาท ไว้ใจผู้อื่นมากเกินไป ทำให้คนร้ายมีโอกาที่จะกระทำ ซึ่งจากการนำเสนอเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า ทางรายการโทรทัศน์เฉียดได้สร้างภาพให้คนดูเห็นว่า จริงๆ แล้ว ในสังคมมีคนไม่ดีอยู่มากที่คอยจ้องจะมุงร้ายผู้อื่นอยู่แล้ว ดังนั้น หากเราผลอหรือประมาท ก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้คนร้ายทันที แต่สาเหตุที่เกิดจากตัวเราเอง นอกจากประมาทแล้ว เรื่องเวรกรรม ยังคงมีส่วนที่ทำให้ต้องประสบกับภัยดังกล่าว

สาเหตุของภัยชิงทรัพย์

พบว่าสามารถแบ่งสาเหตุออกเป็น 3 ประการใหญ่ๆ คือ

1. ความประมาทที่เกิดจากตัวเอง

- ตอนเฉียดตาย - รอด
- ตอนเฉียดตาย - เวนิช
- ตอนเฉียดถูกฆ่า - นีรชา

2. เวรกรรมตามสนอง

- ตอนรุ่มซ้อม - กิ่งเพชร

3. สภาพสังคม

- ตอนเฉียดตาย - เวนิช
- ตอนรุ่มซ้อม - กิ่งเพชร
- ตอนมีคปาดลิน - นภาพรณ์
- ตอนเฉียดตาย - ตู้กดา

และที่ไม่ได้เอ่ยถึงสาเหตุคือ ตอน มีคปัดหลัง - ละออง

2. การเสนอแนะวิธีป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

การเสนอแนะวิธีป้องกันเหตุการณ์การถูกชิงทรัพย์ มุ่งเน้นไปที่การป้องกันที่ตัวบุคคลเพียงอย่างเดียว ซึ่งถึงแม้ในบางตอนในช่วงของการนำเสนอสาเหตุ จะมีได้กล่าวถึงสาเหตุที่เกิดจากตัวแสบรับเชิญเลขก็ตาม แต่ในการนำเสนอวิธีการป้องกันกลับปรากฏอย่างชัดเจน โดยวิธีการป้องกันที่นำเสนอพบว่า ไม่ต่างจากเหตุการณ์ประเภทอุบัติเหตุแต่อย่างใด คือ เป็นการเตือนในเรื่องความประมาท ซึ่งดูเหมือนจะเป็นหัวใจสำคัญของการป้องกันภัย ทั้งจากอุบัติเหตุและการถูกชิงทรัพย์ โดยความ

ประมาทของเหตุการณ์ประเภทหลังนี้ จะเป็นการเตือนในเรื่องการไว้วางใจคน มองคนในแง่ดีเกินไป หรืออย่าประมาทอยู่ในสถานการณ์ที่รู้สึกว่าจะไม่ปลอดภัย (ตอนเฉียดตาย สู้กตา)

นอกจากนี้ยังมีวิธีป้องกันที่เฉพาะกรณีคือ กรณีผู้ที่มีร้านขายของให้ทำป้าย “ห้ามเข้าก่อนได้รับอนุญาต” เพื่อป้องกันไม่ให้คนร้ายบุกรุกเข้าโดยเราไม่รู้ตัว

“...แม้แต่คนซื้อของ เราก็จะกันเขาไว้ในส่วนหน้าร้านโดยมีป้าย “ห้ามเข้าก่อนได้รับอนุญาต ซึ่งถ้าคนบริสุทธิ์จริงๆ ก็คงไม่เข้าในร้านแน่...”

(ตอนมีปาดลั่น-นภการณ์)

หรือในกรณีผู้ประกอบอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ซึ่งไม่ควรรับลูกค้าไปในที่เปลี่ยว และหากจำเป็นต้องไป ควรมีการจดเลขประจำตัวประชาชนของผู้ว่าจ้างไว้ ทิ้งไว้ให้เพื่อนร่วมอาชีพ ซึ่งคนร้ายจะไม่กล้าเพราะเห็นว่ามีพยานรับรู้เหตุการณ์

อย่างไรก็ตาม วิธีการทั้งสองประการนี้ ก่อนข้างจะปฏิบัติยาก สำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพดังกล่าว เพราะร้านขายของจะต้องเปิดต้อนรับลูกค้า เช่นเดียวกับผู้ขับขีรถโดยสารที่จะต้องบริการลูกค้าที่ว่าจะไปยังสถานที่ต่างๆ ตามแต่ลูกค้าต้องการและการขอจดเลขประจำตัวอาจเป็นการยุ่งยากเกินไป สำหรับผู้ว่าจ้างและผู้ว่าจ้างเองก็อาจไม่วางใจผู้ขับขีรถเช่นกัน ซึ่งทำให้ไม่อยากใช้บริการก็เป็นได้

จะเห็นว่า ถึงแม้ในช่วงของสาเหตุภัยชิงทรัพย์ ทางราชการจะเน้นถึงสภาพสังคมที่มีคนไม่ดีอยู่มาก แต่เมื่อถึงวิธีการป้องกันที่เสนอแนะพบว่า ทางราชการกลับเน้นที่การป้องกันที่ตัวบุคคลเอง คืออย่าประมาท ซึ่งพบว่ากลายเป็นวิธีการป้องกันสำหรับภัยชิงทรัพย์ ไม่ว่าจะมีความเสี่ยงจากเหตุการณ์ประมาท เวรกรรม หรือแม้แต่สภาพสังคม และรวมถึงเนื้อหาตอนที่ไม่ได้ระบุสาเหตุคือ มีดปักหลัง – ละออง ทางราชการก็ยังเสนอวิธีการคือ อย่าประมาท ซึ่งวิธีการทั้งหลายจะเห็นว่า ยังคงเน้นอยู่ที่การพึ่งพาตนเอง ในระดับบุคคล โดยมีได้มีข้อเสนอแนะที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน หรือการเสนอแนะวิธีป้องกันภัยไปยังระดับสังคม ที่จะจัดการกับคนไม่ดีทั้งหลาย

วิธีการป้องกันภัยถูกชิงทรัพย์

สาเหตุ	วิธีการป้องกันด้วยตนเอง
1. ประมาท	
- ตอนเฉียดตาย – รอด	อย่ามองคนในแง่ดีเกินไป
- ตอนเฉียดตาย – เวนิช	ไม่ได้ระบุ
- ตอนเฉียดถูกฆ่า – นิรชา	อย่าไว้ใจคน

สาเหตุ	วิธีการป้องกันด้วยตนเอง
2. เวิร์กตามสนอง - ตอนรุมซ้อม – กิ่งเพชร	อย่าประมาท ทำตัวเป็นที่สังเกตของคนอื่น ต้องคอยสังเกตว่ามีใครจับตาดูอยู่หรือไม่
3. สภาพสังคม - ตอนเหยียดตาย – เวนิช	ไม่ได้ระบุ
- ตอนรุมซ้อม – กิ่งเพชร	อย่าประมาท ทำตัวเป็นที่สังเกตของคนอื่น ต้องคอยสังเกตว่ามีใครจับตาดูอยู่หรือไม่
- ตอนมีดปาดลิ้น – นภาภรณ์	อย่าประมาท ไว้ใจคน
- ตอนเหยียดตาย – ตึกตา	อย่าประมาท อย่าเสี่ยง เมื่ออยู่ในเหตุการณ์ที่ไม่แน่ใจ

และตอนมีดปักหลัง - ละออง ซึ่งไม่ได้ระบุสาเหตุ ก็ได้เสนอแนะว่า อย่าประมาท ไม่ควรรับลูกคำไปในที่เปลี่ยว

3. วิธีการจัดการกับเหตุการณ์

การจัดการกับเหตุการณ์ที่พบสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบคือ เมื่ออยู่ในสภาวะที่สามารถต่อสู้หรือเจรจาต่อรองกับคนร้ายได้ ส่วนอีกรูปแบบคือ เมื่อไม่สามารถตอบโต้หรือต่อสู้กับคนร้ายได้ และถูกทำร้ายร่างกาย กระทำให้เสียชีวิต

3.1 การจัดการเมื่ออยู่ในสภาวะที่สามารถจัดการกับคนร้ายได้

พบการจัดการในสภาวะดังกล่าวในสองลักษณะคือ การโอนอ่อนผ่อนตาม ไม่ขัดขืนและพยายามพูดคุยดีๆ กับคนร้ายดังเช่น ในตอน “เหยียดตาย-รอด” ซึ่งผู้ร่วมรายการให้ความเห็นว่า ในวินาทีนั้นสิ่งสำคัญคือ ต้องอย่าตั้งกับเหตุการณ์ให้โอนอ่อนผ่อนตาม คำพูดต้องดี ไหวพริบต้องมี (เหยียดตาย-รอด)

การจัดการในรูปแบบตรงข้ามอีกรูปแบบคือ การต่อสู้ขัดขืนคนร้าย แต่อย่างไรก็ตาม การต่อสู้ดังกล่าวเป็นเพียงการประวิงเวลาและหาโอกาสร้องขอความช่วยเหลือ ดังเช่นคุณนภาภรณ์ ผู้ร่วมรายการซึ่งถูกคนร้ายปลอมตัวเป็นลูกคำและฉวยโอกาสใช้มีดจี้ขึงทรัพย์ แต่เธอขัดขืน และร้องจนคนข้างบ้านได้ยินและมาช่วยในที่สุด

(ตอนมีดปาดลิ้น-นภาภรณ์)

3.2 การจัดการเมื่ออยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถต่อสู้กับคนร้าย

การแก้มือตาย

วิธีการซึ่งน่าสนใจอย่างยิ่ง เมื่ออยู่ในสภาวะดังกล่าวคือ การแก้มือตาย พบว่าในหลายๆ เหตุการณ์ สิ่งที่มีส่วนร่วมรายการถ่ายถอดให้ฟังเมื่ออยู่ในวินาทีที่ไม่สามารถจะตอบโต้ใดๆ ได้แล้ว ผู้ร่วมรายการใช้วิธีการแก้มือตาย เพื่อให้คนร้ายหยุดการกระทำ และเลิกสนใจในตัวผู้ร่วมรายการ จากนั้นจึงหาวิธีหนีออกจากสถานที่ที่เกิดเหตุต่างๆ

“พิธีกร/ร้องไห้คนช่วยไหม

คุณกึ่งเพชร/ไม่ร้อง เพราะแถวนั้นไม่มีคน และถ้าร้องมันคงยิ่งทำให้ตายเร็วขึ้น

พิธีกร/คุณทำอะไร

คุณกึ่งเพชร/แก้มือทำเป็นตาย”

(ตอนรวมซ้อม-กึ่งเพชร)

เช่นเดียวกับผู้ร่วมรายการซึ่งถูกพระตำรายเพื่อชิงทรัพย์ ก็ได้แก้มือทำเป็นตาย ซึ่งทำให้คนร้ายหยุดทำร้ายเธอ จึงรอดชีวิตมาได้

“พิธีกร/เขาทำอะไรอีก

คุณนิรชา/พาไปห้องน้ำ

พิธีกร/เขาพาไปทำไม

คุณนิรชา/จับหัวคนน้ำแป็บ

พิธีกร/คุณตัดสินใจอย่างไร

คุณนิรชา/ทำนี่ เพราะคืนต่อไปก็ต้องตาย

พิธีกร/พอเขาเห็นคุณนี่ เขาทำอะไร

คุณนิรชา/เดินออกไป

(ตอนเผชิญถูกฆ่า-นิรชา)

หรือในรายของคุณตุ๊กตา ซึ่งถูกแท้กซึ่งยิงเพื่อชิงทรัพย์ ในขณะที่คนร้ายทำท่าจะยิงคุณตุ๊กตา เป็นนัดที่ 3 เธอก็ได้แก้มือตาย คนร้ายจึงหยุดยิง คุณตุ๊กตาได้รอโอกาสจะหาจังหวะหนีลงจากรถและมีคนมาช่วยในที่สุด

“...เธอถูกยิงแล้ว และคนร้ายทำท่าจะยิงเธอเป็นนัดที่ 3 เธอจึงได้แก้มตาย เมื่อคนร้ายเห็นว่าเธอตายแล้ว มันจึงไม่ได้ยิงนัดที่ 3 ถ้าเธอไม่ได้แก้มตาย ป่านนี้เธออาจจะตายไปจริงๆ แล้วก็...”

(ตอนเหยียดตาย-ตุ๊กตา)

- การบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์

นอกจากการแก้มตาย เมื่ออยู่ในภาวะที่หมดหนทางสู้ หรือหนีแล้ว ยังพบวิธีการการบนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เข้าที่เจ้าทางขอให้อรอดพ้นจากเหตุการณ์ดังเช่นในตอน “เหยียดตาย-ละออง” และตอน “รวมซ้อม-กิ้งเพชร”

“...คิดถึงพ่อคิดถึงยายที่เสียไปแล้ว เข้าที่เจ้าทางสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ถ้าถูกรอดไปจะบวชปลงผมให้หนึ่งอาทิตย์...”

(ตอนรวมซ้อม-กิ้งเพชร)

“พิธีกร/คิดถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์อะไรบ้างไหม

คุณละออง/คิดว่าถ้ามีองค์ขอให้อรอด”

(ตอนเหยียดตาย-ละออง)

แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นการจัดการในสภาวะการณ์เช่นไร พบว่าสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่แบกรับเชิญทุกท่านต้องมี คือการมีสติที่จะจัดหาวิธีการของตัวเองให้อรอดพ้นจากเหตุการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทางรายการได้พูดถึงอยู่เสมอ แทบในทุกตอน

“...เรื่องราวจริงๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตเขา เขามีสติดีจริงๆ และสตินี้เองที่ทำให้เขารอดมาได้...”

(ตอนเหยียดตาย-ละออง)

ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอการตอบโต้ดังกล่าวก็มิได้มีการสรุปให้ผู้ชมในเรื่องวิธีการว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือเมื่อไหร่ควรใช้วิธีการใดซึ่งอาจจะเนื่องด้วย เหตุการณ์ในลักษณะการถูกชิงทรัพย์ มีปัจจัยที่สำคัญคือ ตัวคนร้ายซึ่งกระทำต่อเหยื่อต่างกันไป จึงอาจเป็นเหตุผลที่ทางรายการไม่สามารถสรุปเป็นวิธีการตายตัวนำเสนอแก่ผู้ชม แต่อย่างไรก็ตาม จากเนื้อหาการถูกชิงทรัพย์ทั้งหมด 8 ตอน พบวิธีการแก้มตายถึง 4 ตอน ซึ่งทางพิธีกรเองถึงกับตั้งข้อสังเกตให้ผู้ชมว่า

“ตั้งแต่ทำรายการมา ส่วนใหญ่เหยื่อที่รอดมาได้จะแก้มตาย” (ตอนเหยียดตาย-เวนิช)

ซึ่งจากการนำเสนอทั้งหมดพบว่า วิธีการจัดการกับเหตุการณ์ ภัยชิงทรัพย์ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ เช่นเดียวกับภัยอุบัติเหตุ คือ ความมีสติ กำลังใจ และทักษะเฉพาะ คือการแก้มตาย ซึ่ง

พบมากที่สุดในภัยชิงทรัพย์ และเป็นวิธีการที่ทำให้แขกรับเชิญสามารถรอดพ้นจากเหตุการณ์มาได้ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า การแก้มือตายนับเป็นทักษะเฉพาะอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยความมีสติของผู้ประสบภัย ดังนั้น จะเห็นว่าทางรายการโทรทัศน์เขียด จะพยายามเน้นถึงความมีสติอยู่เสมอ

วิธีจัดการกับเหตุการณ์ภัยชิงทรัพย์

1. ความมีสติ (เจรจา และต่อสู้)
 - ตอนเขียดตาย – รอด
 - ตอน มีคปาดลิ้น – นภาพรณ์
2. กำลังใจ (บนบาน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วย)
 - ตอน มีคปัดหลัง – ละออง
 - ตอน รุมซ้อม – กิ่งเพชร
3. ทักษะเฉพาะ (แก้มือตาย และหาโอกาสหนี)
 - ตอนเขียดตาย – เวนิช
 - ตอนเขียดถูกฆ่า – นีรชา
 - ตอนรุมซ้อม – กิ่งเพชร
 - ตอนเขียดตาย – ตึกตา

4. ผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์

ผลที่เกิดขึ้นจากการถูกชิงทรัพย์ ไม่ต่างจากเหตุการณ์อุบัติเหตุคือ มีทั้งการสูญเสียทรัพย์สิน ซึ่งน่าจะเป็นประเด็นหลักของเหตุการณ์ประเภทนี้ แต่ผลรุนแรงที่ปรากฏในทุกตอนกลับเป็นการได้รับบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจจากความหวาดผวาในเหตุการณ์ที่ประสบ ความรุนแรงทางร่างกายมีถึงขั้นพิการเดินไม่ได้ (ตอนเขียดตาย-ตึกตา) และถูกข่มขืนของผู้ร่วมเหตุการณ์ (ตอนเขียดตาย-รอด) ซึ่งในกรณีการถูกข่มขืนทางรายการก็ได้แสดงข้อคิดเห็นอะไรเพิ่มเติม เป็นเพียงการเล่าถึงในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ หรือการเสียชีวิตของผู้ร่วมเหตุการณ์ในตอน (ตอนเขียดถูกฆ่า-นีรชา)

พบว่าการนำเสนอผลที่เกิดขึ้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการนำเสนอเรื่องราวทั้งหมด ซึ่งทางรายการมิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะมาใช้เพื่อชี้ให้เห็นถึงผลของการถูกชิงทรัพย์แต่อย่างใด ซึ่งต่างจากผลของเรื่องราวอุบัติเหตุที่ในบางเหตุการณ์ ทางรายการได้ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้นจากการใช้อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ภัยชิงทรัพย์ เป็นเหตุการณ์ที่ยากแก่การหลีกเลี่ยงและป้องกัน ดังที่ทางรายการเองก็ได้นำเสนอไว้ในช่วงการวิเคราะห์สาเหตุ ซึ่งจะต่างจากอุบัติเหตุที่สามารถใช้เรื่องผลของเหตุการณ์ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการป้องกันไว้ก่อนได้อย่างชัดเจน

5. วิธีการของคนร้าย

เนื่องจากเรื่องราวของการชิงทรัพย์เกิดขึ้นโดยการกระทำจากผู้อื่นคือคนร้าย ซึ่งมีเจตนาที่จะชิงทรัพย์จากผู้ร่วมรายการที่เป็นเหยื่อ ซึ่งจากเนื้อหาเรื่องราวการชิงทรัพย์ทั้งหมด 8 ตอน พบวิธีการของคนร้ายในรูปแบบที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง อย่างไรก็ตาม จากรูปแบบที่หลากหลายนี้ สามารถจัดกลุ่มของวิธีการได้ใน 2 ลักษณะคือ

1. วิธีการแบบคนร้ายทั่วไป

การช่มดักเหยื่อในสถานที่เปลี่ยว ซึ่งวิธีการนี้ของคนร้าย หากเราระมัดระวังตัว ไม่พาตัวเองไปเสี่ยงอยู่ในสถานที่ที่ควรหลีกเลี่ยงก็จะสามารถช่วยได้ในระดับหนึ่ง ดังเช่นในตอน “เฉียดตาย-เวนิช” ตอน “รุ่มซ่อม-กึ่งเพชร” ซึ่งคนร้ายต่างอาศัยวิธีการช่มดักเหยื่อในสถานที่ที่เปลี่ยว และรอให้เหยื่อหลงเข้ามาติดกับ

“...คืนหนึ่งขณะที่เขากำลังจะกลับบ้านของเธอ คนร้าย 3 คนดักรอเธออยู่...”
(ตอนรุ่มซ่อม-กึ่งเพชร)

2. วิธีการปลอมแปลงแฝงตัวอยู่ในบทบาทอื่นๆ

เป็นวิธีการที่เป็นภัยอันตรายยิ่งกว่าวิธีการแรกเนื่องจากคนร้ายจะใช้วิธีการปลอมแปลง แฝงตัวอยู่ในบทบาทอื่นๆ เช่นการปลอมตัวเป็นคนขับรถโดยสารแท็กซี่ รถรับจ้าง ที่พบเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งบางครั้งเราอาจจะต้องพบหรือพูดคุยเจอเจอในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ซึ่งวิธีการแบบนี้เองเป็นวิธีการที่ผู้เป็นเหยื่ออาจจะหลีกเลี่ยงเพราะเราไม่สามารถรู้ได้ว่า ใครคือคนร้าย

สำหรับรูปแบบต่างๆ ที่นำเสนอในรายการเฉียด เป็นรูปแบบที่เรามักจะได้ยินได้เห็นหรือได้อ่านจากหน้าหนังสือพิมพ์อยู่เป็นประจำ แต่อย่างไรก็ตาม ทางรายการได้นำเสนอรายละเอียดของวิธีการของคนร้ายซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นข้อสังเกต หากเราได้เจอ จะได้มุกคิดและระมัดระวัง และรีบพาตัวเองออกจากสถานการณ์ได้ทันช่วงที่ ซึ่งรูปแบบต่างๆ ที่ว่ามีดังนี้คือ

- การแฝงตัวอยู่ในรูปของสมณะเพศ “พระ” ซึ่งคนไทยให้ความเคารพ ศรัทธา ได้ใช้ช่องว่างดังกล่าวในการล่อลวงและฉวยโอกาสกระทำการร้าย นอกจากนี้วิธีการที่ใช้ก็เป็นกรอาศัยความเชื่อของคนไทยส่วนใหญ่ที่เชื่อในเรื่องพิธีกรรม คือ การหลอกวางยาโดยใส่ในน้ำมันต์ ซึ่งเชื่อว่าถ้ากินแล้วจะอยู่เย็นเป็นสุข

“...พระสงฆ์รูปนี้เคยไปมาหาสู่กับครอบครัวของเขามาโดยตลอด และเคยมาพักจำวัดที่บ้านของพวกเขาคือ พวกเขาคิดว่าการมาในวันนี้จะเหมือนกับครั้งก่อนๆ แต่พวกเขาคิดผิด การมา

ครั้งนี้ไม่เหมือนกับครั้งก่อนๆ ทั้งนี้เพราะ ครั้งนี้ผู้ที่มาบ้านไม่ใช่พระสงฆ์ แต่เป็นฆาตกรในรูปพระสงฆ์ จิตใจโหดเหี้ยม เลวทราม มั่นตั้งใจฆ่าคนในบ้านเพื่อชิงทรัพย์...”

“พิธีกร/พระกลับมาเขาทำอะไร

คุณนिरชา/ทำน้ำมันต์ และทำพิธี แล้วให้คนในบ้านดื่ม

พิธีกร/ถามเขาไปหมว่าทำไมต้องทำ

คุณนिरชา/ทำแล้วจะอยู่เย็นเป็นสุข

พิธีกร/คุณเชื่อไหม

คุณนिरชา/เชื่อ

(ตอนเนียดถูกฆ่า-นिरชา)

- การแฝงตัวอยู่ในรูปของคนขับรถแท็กซี่

“...แท็กซี่คันหนึ่ง มักจะจอดอยู่ตามชุมชนใหญ่ๆ เช่น สุขุมวิท บางลำพู บางกะปิ เพื่อรอรับผู้โดยสาร โดยจะเลือกรับเฉพาะผู้โดยสารที่มีฐานะดี โดยดูจากการแต่งกาย เมื่อรับผู้โดยสารแล้ว ก็จัดการฆ่าผู้โดยสารในรถ และชิงทรัพย์สินทั้งหมดโดยนำศพไปทิ้งในภายหลัง...”

(ตอนเนียดตาย-ตุ๊กตา)

- การแฝงตัวอยู่ในรูปของผู้โดยสารรถ

นอกจากผู้โดยสารที่อาจตกเป็นเหยื่อ ผู้ขับรถเองก็มีโอกาสที่จะอยู่ในฐานะที่เป็นเหยื่อเช่นกัน โดยคนร้ายมักปลอมตัวเป็นผู้โดยสารว่าจ้างรถรับจ้างไปในสถานที่เปลี่ยวในเวลาค่ำคืนเพื่อชิงทรัพย์

(ตอนเนียดตาย-ละออง)

- การแฝงตัวเป็นลูกค้า

คนร้ายอาศัยช่องว่างในการที่ลูกค้าจะสามารถเข้าออกร้านค้า เข้าถึงตัวเหยื่อได้อย่างสะดวก และฉวยโอกาสในจังหวะที่ไม่มีคนแสดงตัวเป็นคนร้ายชิงทรัพย์ของเหยื่อ

“...ผู้ชายคนหนึ่งทำที่ดูเหมือนลูกค้าทั่วไป ที่เข้ามาซื้อของในร้านเธอ ได้กลับกลายเป็นคนร้าย..”

(ตอนมีดปลาดิ้น-นภาภรณ์)

พบว่า วิธีการของคนร้ายที่ถูกนำเสนอส่วนใหญ่จะเป็นคนร้ายที่แฝงตัวในอาชีพหรือบทบาทต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงเหยื่อได้ โดยที่เหยื่อไม่สามารถระวังตัวได้ และคาดไม่ถึง เช่น ปลอมตัวเป็นลูกค้า คนขับแท็กซี่ หรือแม้แต่พระภิกษุ ซึ่งเป็นที่เคารพของคนไทย และเป็นตัวแทนของความดี ซึ่งจะมีเนื้อหาเพียง 2 ตอนที่ คนร้าย ใช้วิธีการค้นหาเหยื่อตามสถานที่ที่เปลี่ยว จะเห็นว่า วิธีการของคนร้ายใน

ลักษณะเช่นนี้ ในความเป็นจริงย่อมยากต่อการระมัดระวังตัวของผู้ตกเป็นเหยื่อ ดังที่ทางราชการได้นำเสนอในเรื่องของวิธีการป้องกัน เพราะเหยื่อจะไม่มีทางรู้ว่า ใครคือคนไม่ดี ที่มุ่งทรัพย์สินของตน นอกจากนี้ จะเห็นว่าบทบาทหรืออาชีพที่คนร้ายแฝงตัวมานั้น ล้วนเป็นสิ่งที่ผู้ตกเป็นเหยื่อมีความจำเป็นต้องพบปะ เผชิญหน้าอยู่เสมอ เช่น ในการประกอบอาชีพขายของ ย่อมต้องต้อนรับลูกค้า คนขี้ฉ้อฉล ขนต๋รับจ้าง ก็ต้องรับลูกค้า หรือกรณีคนร้ายที่ขับแท็กซี่ ผู้โดยสารก็ไม่สามารถรู้ได้ว่า ใครเป็นคนร้าย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนร้ายซึ่งเป็นพระ ซึ่งเป็นที่นับถือบูชาของพุทธศาสนิกชนเหล่านี้ ย่อมแสดงให้เห็นประการหนึ่งว่า การนำเสนอวิธีการป้องกันของราชการเฉียดขังมีความขัดแย้งกับวิธีที่คนร้ายใช้

วิธีการคนร้ายภัยชิงทรัพย์

1. วิธีการช่มดักเหยื่อในสถานที่เปลี่ยว
 - ตอนเหยียดตาย – เวนิช
 - ตอนรุ่มซ้อม – กิ่งเพชร
2. วิธีการแฝงตัวในอาชีพ / บทบาทต่างๆ

- ตอนมีดป่าดลื่น - นกการณ	คนร้ายปลอมเป็นลูกค้า
- ตอน เหยียดตาย – รอด	คนร้ายแฝงตัวในหมู่นักเที่ยว
- ตอน มีดปักหลัง – ละออง	คนร้ายปลอมตัวเป็นลูกค้า
- ตอน เหยียดถูกฆ่า – นิรชา	คนร้ายเป็นพระภิกษุ
- ตอน เหยียดตาย – ตุ๊กตา	คนร้ายขับรถแท็กซี่

รายละเอียดเนื้อหาภัยถูกทำร้ายร่างกาย

เรื่องราวของการถูกทำร้ายร่างกาย จัดเป็นปัญหาทางด้านอาชญากรรมประการหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งเราจะได้ยินหรือได้เห็นข่าวการฆ่ากันตาย ทั้งจากสาเหตุการขัดแย้งทางผลประโยชน์ การขัดแย้งทะเลาะวิวาทในกลุ่มวัยรุ่น หรือการฆ่ากันตายโดยไม่ทราบสาเหตุ สำหรับเรื่องราวการถูกทำร้ายร่างกายซึ่งนำเสนอในรายการเฉียด พบว่า ส่วนใหญ่แครงรับเชิญจะถูกทำร้ายร่างกายโดยไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด แต่อย่างไรก็ตาม ในการนำเสนอเนื้อหาทางรายการ ได้สรุปถึงสาเหตุของเหตุการณ์ไว้ดังนี้คือ

1. สาเหตุของเหตุการณ์

การตัดสินใจความขัดแย้งด้วยความรุนแรง คือสาเหตุสำคัญของเหตุการณ์การถูกทำร้ายร่างกาย ไม่ว่าจะด้วยอาวุธใด ไม่ว่าจะปัญหาความขัดแย้งในกลุ่มวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ และโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มักจะใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล

“...การตัดสินใจหรือการกระทำอะไรมักเป็นไปโดยอารมณ์มากกว่าความคิด บางคนก็รู้จักยับยั้งชั่งใจ แต่บางคนก็ไม่ทำอย่างนั้น สำหรับพวกที่ยอมให้อารมณ์พาไป หากมีปัญหาเกิดขึ้นกับชีวิต พวกเขามักจะตัดสินใจปัญหานั้นด้วยวิธีรุนแรง โดยไร้ความยั้งคิด...”

(ตอนถูกยิง)

“...และเมื่อใดที่เกิดปัญหาขึ้นในหมู่ของเด็ก แทนที่จะตัดสินใจปัญหานั้นด้วยเหตุผล พวกเขามักตัดสินใจปัญหาด้วยการใช้กำลัง จึงมักมีเรื่องทะเลาะวิวาทในหมู่วัยรุ่นกันอยู่เป็นประจำ...”

(ตอนคัดเตอร์กรี๊ดหน้า)

“...โดยปกติแล้วเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น เราก็จะหาทางที่จะขจัดมันออกไปด้วยสันติวิธี แต่บางคนไม่เลือกวิธีนี้ เขาเลือกที่จะจัดการปัญหาความขัดแย้งด้วยการขจัดคู่อริเสียเลย...”

(ตอนถูกยิงด้วยเอ็ม. 16-ประพันธ์)

นอกจากนี้ยังมีเรื่องราวของการถูกทำร้ายร่างกายโดยคนใกล้ชิดที่อาศัยอยู่ด้วยกันคือ คนรับใช้หรือลูกจ้าง ซึ่งทางรายการได้ชี้ให้เห็นถึงการกระทบกระทั่งของคนที่อยู่ด้วยกัน การดูคำว่างกล่าว ซึ่งบางครั้งนายจ้างมักจะทำเกินไป จนลืมนึกว่าเขาเป็นลูกจ้าง ทำให้เกิดความไม่พอใจและทำร้ายร่างกายนายจ้าง (ตอนคุณวรรณวิภา คารวะ) ซึ่งเนื้อหาในตอนนี้นับเป็นอีกตอนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าในบางครั้งทางรายการเองก็มิได้นำเสนอสาเหตุตามความคิดของแขกรับเชิญเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้จากเนื้อหาในตอนดังกล่าวแขกรับเชิญเชื่อว่าสาเหตุเกิดจากความเข้าใจผิด แต่ทางรายการพยายามชี้ให้เห็นในเรื่องของการดูคำว่างกล่าวเกินเหตุ โดยการเน้นถึงลักษณะนิสัยของตัวแขกรับเชิญและสามีซึ่งมีผลต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้น

จากสาเหตุของเหตุการณ์ทั้งหมด จะเห็นว่า สาเหตุของการถูกทำร้ายร่างกายส่วนใหญ่ เป็นสาเหตุที่ยากแก่การป้องกันเพราะกรณีความขัดแย้งบางครั้งเป็นไปโดยตัวเหยื่อเองไม่รู้ตัว หรือบางครั้งเป็นเหยื่อของความขัดแย้งนั้นๆ จะมีเพียงรายการตอน “วรรณวิภา คารวะ” ซึ่งเป็นสาเหตุที่สามารถป้องกันได้

สาเหตุของเหตุการณ์ภัยทำร้ายร่างกาย

1. ป้องกันไม่ได้เนื่องจากเหยื่อไม่รู้ตัว
 - ตอนถูกยิงด้วยเอ็ม 16 – ประพันธ์
 - ตอนถูกยิง
 - ตอนคัดเตอร์กรี๊ดหน้า – บุทธนา
2. ป้องกันได้
 - ตอนวรรณวิภา คารวะ

2. การเสนอแนะวิธีป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

เนื่องจากการนำเสนอสาเหตุของเหตุการณ์ถูกทำร้ายร่างกาย ส่วนใหญ่จะเป็นในแง่ที่ไม่สามารถป้องกันได้ ดังนั้น การนำเสนอวิธีการป้องกันของเหตุการณ์ประเภทนี้ จึงไม่ปรากฏ ยกเว้นในกรณี “คุณวรรณวิภา คารวะ” ซึ่งมีสาเหตุในลักษณะที่สามารถป้องกันได้ โดยการเสนอวิธีการป้องกันในสองด้านคือ หากสาเหตุของเหตุการณ์คือ ความไม่พอใจของลูกจ้างที่ถูกนายจ้างดูค่า นายจ้างจึงควรให้ความเมตตาอย่างคหิ เวลาคูค่าว่ากล่าวต้องระวัง เอาใจเขามาใส่ใจเรา ในขณะเดียวกัน ทางรายการก็ได้ให้ข้อเสนอเพิ่มเติมว่า การรับลูกจ้างก็ควรศึกษาให้ดีว่าเป็นใคร นิสัยใจคออย่างไร ทั้งนี้เพราะองค์ประกอบของเหตุการณ์ที่สำคัญไม่ใช่เป็นเพียงที่นายจ้าง แต่ลูกจ้างก็เป็นส่วนสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของตอน “ถูกยิง” ตอน “ถูกยิงด้วยเอ็ม. 16” และตอน “คัตเตอร์กรีดหน้า” แยกรับเชิญถูกทำร้ายร่างกายจากบุคคลที่ไม่รู้จักมาก่อน โดยเฉพาะในตอน “ถูกยิง” และ “คัตเตอร์กรีดหน้า” ซึ่งผู้ร่วมรายการเป็นเหยื่อของปัญหาความขัดแย้งที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้ก่อ และไม่เคยมคิดมาก่อนว่าจะต้องรับผลของความขัดแย้งเช่นนั้น เพราะไม่เคยมีเรื่องราวกับใคร จึงเป็นเหมือนกับความโชคร้าย เป็นเหตุการณ์ที่อยู่นอกเหนือการควบคุม ดังที่พิธีกรได้กล่าวไว้ว่า

“...ถ้าเขาไปอยู่ผิดที่ ผิดเวลา ผิดสถานการณ์ ไม่เหมาะสม เขาก็อาจจะถูกฟันหัวจนหน้าหัวเปิด...”

(ตอนคัตเตอร์กรีดหน้า)

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า อาจเนื่องจากในช่วงของสาเหตุซึ่งทางรายการเองก็มิได้นำเสนออย่างชัดเจนถึงต้นตอของปัญหา ซึ่งนำมาสู่ความขัดแย้งและเกิดการทำร้ายร่างกายในที่สุด ซึ่งอาจเนื่องด้วยข้อจำกัดในเรื่องที่การเล่าเรื่องผ่านตัวแขกรับเชิญ ซึ่งนอกจากพิธีกรจะต้องให้เกียรติ ไม่นำเสนอในสิ่งที่อาจทำให้ตัวแขกรับเชิญเสื่อมเสียได้ ในบางตอนเรื่องราวสาเหตุความขัดแย้งของวัยรุ่นเป็นสิ่งที่หากนำเสนอสาเหตุจริงๆ อาจจะต้องพาดพิงถึงสถาบันอื่นๆ ทางสังคม ดังนั้น เมื่อการนำเสนอสาเหตุเป็นเพียงภาพกว้างๆ ดังนั้น วิธีการป้องกันจึงไม่สามารถถูกนำเสนอได้ แต่ทั้งนี้ ทางรายการก็ได้เลือกนำเสนอวิธีการป้องกันสำหรับในเนื้อหาตอนที่มีการระบุสาเหตุคือ ตอนวรรณวิภา ซึ่งมีลักษณะเป็นปัญหาในระดับบุคคล มากกว่าสังคม ดังเช่นเนื้อหาตอนอื่นๆ

3. วิธีการจัดการกับเหตุการณ์

มีเพียงตอนเดียวคือ “คุณวรรณวิภา คารวะ” ซึ่งถูกคนรับใช้ทำร้าย ที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามใช้สติ พุดจาตีกับคนร้าย ทำให้สามารถหนีรอดมาได้ ส่วนในคอนอื่นๆ การหนีรอดมาได้เป็นการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

จะเห็นได้ว่า วิธีการจัดการกับเหตุการณ์ทำร้ายร่างกาย สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. ความมีสติ เช่นเดียวกับภัยประเภทอุบัติเหตุ และชิงทรัพย์ สติเป็นสิ่งสำคัญในช่วงวินาทีที่ แกร็บเชิญเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ในช่วงการต่อสู้หรือตอบโต้กับคนร้าย โดยจะปรากฏเฉพาะในตอน "วรรณวิภา คารวะ" ซึ่ง แกร็บเชิญ ได้ใช้สติพูดเจรจา เกี้ยกล่อมกับคนร้ายที่กำลังทำร้ายเธอ ส่วนในเหตุการณ์ที่แกร็บเชิญได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นทันทีที่ประสบเหตุ การจัดการจะเน้นไปที่เรื่องของกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ

2. กำลังใจ การคิดถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ยังคงปรากฏให้เห็นในสถานการณ์ที่แกร็บเชิญได้รับบาดเจ็บ และต้องการกำลังใจในการอดทนกับอาการปวด เจ็บ หรือที่ทางรายการมักจะถามแกร็บเชิญว่า ช่วงที่รู้สึกว้าวใจ คิดถึงอะไรมากที่สุด ซึ่งสิ่งนี้เป็นเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้ประสบภัย ให้เข้มแข็งและอดทน

4. ผลที่เกิดขึ้น

4.1 ผลที่เกิดขึ้นทางร่างกาย

ผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ แน่นอมน้อยหน่าไม่พ้นอาการบาดเจ็บสาหัส ซึ่งเป็นไปตามเจตนาของคนร้ายที่จริง ๆ แล้วอาจต้องการให้ถึงชีวิต แต่บังเอิญว่าผู้ร่วมรายการ โชคดี รอดมาได้ และ โชคร้าย คือ ผู้ร่วมเหตุการณ์ซึ่งต้องสูญเสียอวัยวะคือ นิ้วขาด ในตอน “ถูกยิง” สำหรับผลที่เกิดขึ้นจะเน้นไปในช่วงของการรักษาตัวเสียมากกว่า หรือมีเช่นนั้นจะเป็นผลที่เกิดแล้วมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชีวิต เช่น คุณยุทธนา ซึ่งเป็นนักแสดง แล้วต้องเสียโฉมจากการถูกคนร้ายทำให้เป็นอุปสรรคต่องานแสดง

4.2 ผลที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรม

ในบางเหตุการณ์ทำให้เปลี่ยนพฤติกรรมหรือความคิดของผู้ร่วมรายการไปในทางที่ดีต่อชีวิต เช่นในตอน “ถูกยิงด้วยเอ็ม. 16 - ประพันธ์” คุณประพันธ์ เชื่อในเรื่องความดีมากขึ้น หรือในตอน “คัดเตอร์กรีดหน้า” ซึ่งคุณยุทธนา ได้เปลี่ยนแปลงการใช้ชีวิตจากที่ชอบเที่ยวกลับบ้านดีก กลายเป็นคนที่ชอบอยู่บ้าน ไม่เที่ยวเตร่กลางคืน โดยทางรายการได้เน้นถึงการมีชีวิตที่เปลี่ยนไปหลังเหตุการณ์ของผู้ร่วมรายการมากกว่าผลบาดเจ็บทางร่างกาย

5. วิธีการของคนร้าย

ไม่มีการเน้นในเรื่องของวิธีการของคนร้าย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุการณ์การทำร้ายไม่มีความซับซ้อนในแง่วิธีการ คนร้ายมักจะทำร้ายอย่างเปิดเผย เพราะมีเจตนาที่จะทำร้ายผู้เป็นเหยื่ออยู่แล้ว จึงมักใช้การจู่โจมอย่างฉับพลัน

รายละเอียดเนื้อหาภัยทางเพศ

เรื่องราวเกี่ยวกับภัยทางเพศที่น่าเสนอ สามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทคือ ภัยทางเพศเกี่ยวกับการข่มขืน และภัยทางเพศในเรื่องของการล่วงละเมิดไปเป็นโสเภณี การนำเสนอเนื้อหาจะเน้นในเรื่องของสาเหตุ การเสนอวิธีป้องกัน การจัดการ และวิธีของคนร้าย ในส่วนของผลที่เกิดขึ้นไม่ปรากฏชัดเจน เนื่องจากในเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง ผู้ร่วมรายการสามารถรอดปลอดภัยมาได้ จะมีเพียงในตอน “เชียดเป็นโสเภณี” ซึ่งผู้ร่วมรายการถึงแม้จะรอดจากการเป็นโสเภณี แต่ต้องถูกข่มขืนจากพวกแมงคดา อย่างไรก็ตาม ทางรายการไม่ได้เน้นหรือสอบถามรายละเอียดแต่อย่างใด อาจเนื่องจากการเป็นเรื่องที่สร้างผลกระทบด้านจิตใจแก่ผู้ร่วมรายการอย่างมาก

1. สาเหตุของเหตุการณ์

สาเหตุของภัยทางเพศจากที่น่าเสนอ สามารถแยกออกได้เป็นสาเหตุที่เกิดจากตัวผู้ร่วมรายการเอง ซึ่งเป็นสาเหตุที่สามารถป้องกันได้ และสาเหตุที่เกิดจากพื้นฐานของครอบครัวทั้งในเรื่องการเลี้ยงดูและฐานะทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้พบว่า ทางรายการได้พยายามชี้ถึงปัจจัยจากความเลวร้ายของสังคม ซึ่งมีคนไม่ได้อยู่

1.1 สาเหตุที่เกิดจากตัวแกรรับเชิญเอง

สาเหตุของเหตุการณ์จะเป็นเรื่องราวของความประมาทในการพาตัวเองไปอยู่ในสถานที่ที่เสี่ยงอันตรายในยามค่ำคืน และเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นพบว่า เป็นสาเหตุของเรื่องราวประเภทภัยถูกข่มขืน ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางกลับบ้าน ซึ่งคนร้ายได้ฉวยโอกาสดังกล่าว ดังเช่นเรื่องราวในตอน “เชียดถูกข่มขืน-ราตรี” ซึ่งคุณราตรีได้แวะจอดรถเพื่อโทรศัพท์ระหว่างทางกลับบ้าน และคนร้ายได้อาศัยจังหวะที่เธอขึ้นรถ จี้เธอเพื่อจะชิงทรัพย์และพาไปข่มขืน หรือในตอน “เชียดถูกข่มขืน-จุ่ม” ซึ่งคุณจุ่มได้เรียกรถสามล้อกลับบ้านในตอนดึก และถูกคนขับพาออกนอกเส้นทางเพื่อพาเธอไปข่มขืน

1.2 สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและครอบครัว

การเลี้ยงดู การให้ความอบอุ่นแก่เด็ก โดยเฉพาะในวัยที่กำลังจะโต นับเป็นปัจจัยสำคัญของการนำไปสู่การล่วงละเมิดเป็นโสเภณี ดังเช่นในตอน “เชียดเป็นโสเภณี” ที่ผู้ร่วมรายการขาดความ

รัก ความอบอุ่นจากพ่อแม่ และถูกบีบบังคับให้แต่งงานกับคนรุ่นคราวพ่อ จึงหนีออกจากบ้าน แต่กลับไปเจอกับมารสังคมที่คอยล่อลวงเด็กสาวไปขายตัว

“...ในตอนที่เราอายุเพียง 14 ปี วยที่กำลังโตจากเด็กเป็นสาว วยที่กำลังจะเริ่มฝัน วยที่ต้องการความรักความเข้าใจ และการดูแลเป็นพิเศษจากพ่อแม่ผู้ปกครอง แต่เรานี้กลับไม่ได้รับสิ่งเหล่านี้เลย ซ้ำยังได้รับสิ่งเลวร้ายต่างๆ มากมายจากผู้เป็นแม่ เริ่มตั้งแต่บังคับให้เรต้องแต่งงานกับผู้ชายแก่คราวพ่อ เมื่อเราไม่ยอมก็ถึงกับทุบตีเรจนทนไม่ได้ เรหนีออกจากบ้านเพื่อหนีจากปัญหาเหล่านี้ และปัญหาใหม่ก็ได้เกิดขึ้นกับเร ปัญหาที่เรไม่เคยคิดเลยว่าจะเจอในชีวิต เรถูกหลอกไปขายตัว...” (ตอนเฉียดเป็นโสเภณี)

นอกจากปัญหาการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัจจัยความบีบบังคับทางด้านเศรษฐกิจก็นับเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ร่วมรายการต้องดิ้นรน หาเลี้ยงชีพจนถูกล่อลวง และเกือบต้องขายตัวกลายเป็นโสเภณี ดังเช่น ตอน “เฉียดเสียดคน” ผู้ร่วมรายการคือ คุณศิริวรรณ มีความจำเป็นในการหาเลี้ยงชีพเพื่อส่งตัวเองและน้องเรียนหนังสือ ทำให้เรตัดสินใจออกหางานทำ และถูกหลอกในที่สุด

“...ชีวิตของเรไม่ได้สวยหรูมีกินมีใช้ ชีวิตของเรอยู่อย่างลำบากมาก ทุกอย่างต้องใช้เงินทั้งนั้น เรจึงตัดสินใจไปเป็นเด็กเสิร์ฟในบาร์คือกเทลเลาจ์แห่งหนึ่ง โดยคิดตามประสาเชื่อว่า จะทำงานเสิร์ฟอย่างเดียว...” (ตอนเฉียดเสียดคน-ศิริวรรณ)

นอกจากสถาบันครอบครัวและเศรษฐกิจ ความเสื่อมโทรมทางด้านศีลธรรมของคนในสังคมก็เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่ง

“สังคมที่เราอยู่ทุกวันนี้ คนถูกแบ่งออกเป็นสองประเภท ถ้ามองในเรื่องของศีลธรรมจรรยา ในเรื่องของความดีความชั่ว คนซึ่งมีทั้งดีและชั่วปะปนกันอยู่ในสังคมนี้ คนชั่วยุก็จะเปรียบเสมือนผู้ต่ำ และคนดีก็จะเปรียบเสมือนเหยื่อ และเหยื่อย่อมถูกล่าอยู่วันยังค่ำ” (ตอนเฉียดถูกข่มขืน-จุ่ม)

ทางรายการโทรทัศน์ “เฉียด” ได้กำลังชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดจากความไม่สมบูรณ์ของสถาบันทางสังคม คือ สถาบันครอบครัว สถาบันทางเศรษฐกิจ และรวมทั้งสถาบันอื่น เช่น สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังจารีตธรรม ศีลธรรม รวมทั้งการควบคุมความเป็นระเบียบในสังคม

สาเหตุภัยทางเพศ

สาเหตุความประมาทที่เกิดจากตัวเอง

- ตอนเผลอถูกข่มขืน - จุ่ม
- ตอนเผลอถูกข่มขืน - ราตรี

สาเหตุจากปัจจัยภายนอกคือ สภาพสังคม เศรษฐกิจและครอบครัว

- ตอนเผลอ เป็น โสภณี
- ตอนเผลอเสียคน

2. ข้อเสนอแนะในการป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะของภัยทางเพศจะต่างจากภัยประเภทอื่นๆ คือ นอกจากการเสนอวิธีป้องกันให้แก่บุคคลคือการแก้ที่ตัวบุคคล พบว่าทางรายการได้เสนอวิธีป้องกันโดยการแก้ไขที่สถาบันครอบครัว อย่างไรก็ตาม การเสนอแนะถึงแม้จะมุ่งไปถึงวิธีการที่เป็นความรับผิดชอบในระดับที่กว้างขึ้น เช่น สถาบันครอบครัว แต่จะสังเกตเห็นว่า ยังคงเป็นการป้องกันโดยแก้ไขที่ระดับกลุ่มเล็กๆ ที่ไม่ไกลจากตัวบุคคลเท่าใด โดยทางรายการมิได้เรียกร้องการป้องกันจากสถาบันอื่นๆ เช่น สถาบันกฎหมาย ในการเข้มงวดกวดขันสอดส่องคนร้าย หรือให้บทลงโทษแก่ผู้กระทำผิดมากขึ้นแต่อย่างใด การแก้ไขยังคงเน้นที่ในระดับบุคคล และขยายวงกว้างไปถึงแค่ครอบครัว ซึ่งจริงๆ แล้ว ก็คือบุคคลผู้เป็นพ่อแม่ของผู้ที่อาจตกเป็นเหยื่อของภัยทางเพศ นั่นเอง

2.1 การป้องกันแก้ไขในระดับบุคคล

สำหรับในเรื่องราวของการถูกข่มขืน ทางรายการได้เตือนถึงเรื่องของการประมาท ปล่อยให้ตัวเองอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยง เปลี่ยขวยมิถิการ ซึ่งหากหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นต้องขึ้นรถรับจ้างในยามดึก ทางรายการก็ได้แนะวิธีคือ การให้คนที่ไปส่ง หรือตัวเราควรแสดงให้คนขับเห็นว่า เราสนใจในตัวเขา เช่น การจดทะเบียนรถ จะเห็นว่าวิธีการดังกล่าว จะพบได้ในตอนที่เหยื่อคือคนขับรถรับจ้างเช่นเดียวกัน

จะเห็นว่าวิธีการป้องกันของทางรายการเผลอ ไม่ได้มุ่งเน้นที่การเสนอให้ผู้หญิงป้องกันตัวเอง โดยการเรียนศิลปะป้องกันตัว หรือการพกอาวุธป้องกันตัวเอง และจากในเนื้อหาของรายการเอง ก็ได้ชี้ให้เห็นว่า อาวุธที่พกพาบางครั้งอาจกลายเป็นดาบสองคม คือ กลายเป็นอาวุธของคนร้าย และไม่ใช่ว่าผู้หญิงทุกคน จะสามารถฝึกฝนการป้องกันตัวหรือใช้อาวุธได้

“...เรื่องเช่นนี้อาจเกิดกับใครก็ได้ เพราะว่าคุณอาจเป็นเหยื่อได้โดยคุณไม่รู้ตัว และไม่ใช่ว่าทุกคนจะสามารถทำได้อย่างที่คิดจะทำได้ และถ้าคุณทำอย่างที่คุณทำไม่ได้ ไม่ต้องเสียใจ ไม่ต้องกังวล เพราะจริงๆ แล้ว มันมีทางแก้ง่ายๆ นิดเดียว อย่าทำให้ตัวเองต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่ล่อแหลม อย่ากลับคืบ อย่าอยู่ที่เปลี่ยว อย่าประมาท คุณก็จะปลอดภัย และถ้าคุณไม่กล้าทำอย่างที่คุณทำหรือทำไม่ได้ ก็อย่าไปพกอาวุธมันเลย เพราะดีไม่ตีหากเกิดเรื่องขึ้น คุณอาจจะแถมอาวุธให้กับคนร้ายอีกก็ได้...” (ตอนเขียนถูกข่มขืน-จุ่ม)

อย่างไรก็ตาม การนำเสนอวิธีการเช่นนี้ ข่อมไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในแง่การดำเนินชีวิตของผู้คนในปัจจุบันซึ่งผู้หญิงเองก็ต้องออกทำงานนอกบ้าน และบางครั้งก็ไม่มีทางเลือก จำเป็นต้องทำงานเลิกคืบ นอกจากนี้จากสภาพความจริงที่เกิดขึ้นในสังคม ก็พบว่าภัยข่มขืนนั้นมิได้เกิดขึ้นเพียงแต่ในสถานที่เปลี่ยวนอกบ้าน แต่ภัยข่มขืนสามารถเกิดขึ้นในบ้าน

โดยในเรื่องของภัยถูกล่อลวงไปขายตัว ทางราชการจะพยายามชี้แนะช่องทางทางออกแก่ผู้ที่อาจจะต้องเผชิญกับปัญหาทางครอบครัวหรือเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับผู้ร่วมรายการ โดยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ มูลนิธิที่สามารถให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแก่บุคคลเหล่านี้ และได้พยายามให้คำเตือนที่ให้สติแก่ผู้ชม เมื่อต้องเผชิญกับภาวะดังกล่าวว่า

“...เด็กๆ ถ้าคิดว่ามีปัญหาขาดที่พึ่ง อย่าคิดหนีออกจากบ้าน ยังมีหลายที่ที่ให้คำปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นครู หรือมูลนิธิ จะทำอะไรคิดให้ดีๆ และถ้าคิดว่าชีวิตไม่มีที่ปรึกษาแล้วละก็ ยังมีมูลนิธิ สมาคม ชมรมต่างๆ มากมายที่ท่านจะขอความช่วยเหลือจากเขาเหล่านั้นได้ (ชื่อเบอร์โทรศัพท์ของมูลนิธิต่างๆ)...” (ตอนเขียนเป็น โสภณี)

“...บางครั้งเราคิดว่าเราหมดหนทางแล้ว แต่จริงๆ มันยังไม่หมดหรอกครับ อย่าคิดสั้น อย่าคิดผิด อย่าทำร้ายตัวเอง...” (ตอนเขียนเสียดคน-ศิริวรรณ เสง)

2.2 การป้องกันแก้ไขที่ระดับครอบครัว

เป็นการฝากไปยังผู้เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองในการแก้ไขป้องกันปัญหาการถูกล่อลวงไปขายตัวได้อย่างน่าสนใจคือ การเลี้ยงดูของคร้วคร้วโดยฝากไปยังพ่อแม่ว่า ความรักความเข้าใจในครอบครัวนับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกับลูกสาว

“...คงเป็นที่ยอมรับว่า ผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ ในด้านร่างกายและจิตใจ เพราะฉะนั้น การเลี้ยงดูถูกผู้หญิงไม่ใช่เรื่องง่ายๆ พ่อแม่ผู้ปกครองต้องให้ทั้งความรัก และความเข้าใจเป็นพิเศษ เพราะถ้าเขาขาดสิ่งเหล่านั้น เขาก็จะขาดที่พึ่ง และเรื่องไม่ดีต่างๆ อาจเกิดขึ้นกับชีวิตของเขาได้อย่างมากมาย...”

“...ความรักความเข้าใจที่มีต่อกัน สำคัญที่สุด...” (ตอนเฉียดเป็น โสเกณี)

อย่างไรก็ตาม ในการเสนอแนะวิธีป้องกันแก้ไขปัญหานั้นเรื่องของโสเกณีในเชิงสังคมวิทยา และมนุษย์วิทยา ของสุพัตรา สุภาพ (2536) พบว่า จะมุ่งเน้นไปที่การลงโทษ กำจัดผู้เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง หรือการยกให้เป็นภาระของรัฐ ในการแก้ไขโดยขกระดับทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการแก้ไขโดยมุ่งไปยังสถาบันทางกฎหมายมากกว่าสถาบันที่ใกล้ชิดกับบุคคลเช่นสถาบันครอบครัว¹⁷

นอกจากนี้ จะเห็นว่า ในการนำเสนอวิธีป้องกันภายในตอน “เฉียดเสียดคน” ซึ่งทางรายการได้นำเสนอสาเหตุอันเนื่องมาจาก สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวแต่ในการเสนอวิธีป้องกัน กลับพบว่า ได้เน้นไปที่การป้องกันที่ระดับบุคคลโดยเดือนคนดูที่อาจจะประสบปัญหาว่าอย่าคิดสั้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า มิใช่การป้องกันแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ คือ การแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐ แต่การนำเสนอดังกล่าวเป็นเพียงเตือนสติผู้ที่กำลังเผชิญกับปัญหามากกว่าป้องกัน

วิธีป้องกันภัยทางเพศ

สาเหตุ	การป้องกันด้วยตนเอง	การป้องกันระดับครอบครัว
ความประมาท		
- ตอนเฉียดถูกข่มขืน – จุ่ม	อย่าประมาท อย่ากลับบ้านดึก	
- ตอนเฉียดถูกข่มขืน – ราตรี	อย่าประมาท	
สภาพเศรษฐกิจสังคม และการเลี้ยงดู		
- ตอนเฉียดเป็น โสเกณี	ให้ข้อมูลที่ปรึกษา เช่น มูลนิธิต่างๆ	พ่อแม่ ต้องให้ความรัก ความอบอุ่น แก่ลูก
- ตอนเฉียดเสียดคน – ศิริวรรณ	อย่าคิดสั้น	

3. วิธีการจัดการเหตุการณ์

เราสามารถแบ่งรูปแบบการจัดการออกเป็น 2 ลักษณะตามประเภทของเหตุการณ์คือ ในเหตุการณ์ที่ประสบกับภัยข่มขืน พบว่า ความมีสติเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นจากทั้งตอน “เฉียดถูกข่มขืน-ราตรี วิทวัส” และ “เฉียดถูกข่มขืน-จุ่ม” ซึ่งผู้ร่วมรายการในทั้งสองตอนมีสติไม่โวยวาย พุดจาดีกับคนร้าย ถึงแม้คุณจุ่มจะใช้วิธีการต่อสู้ แต่เมื่อต้องเผชิญกับคนร้ายอย่างไม่สามารถเลี้ยงได้ เธอก็สามารถพาตัวเองรอดมาได้ เพราะมีสติที่พยายามพูดเกลี้ยกล่อมคนร้าย

“...มึงโชคดีนะ เพื่อนกูไม่เคยทำ กูชวนกันทำครั้งแรกแล้วฆ่าคน กูชอบมึง มึงเป็นคนแรกที่ไม่โวยวายอะไรเลย ไม่ร้องให้คนช่วย อีคนนั้นแหกปากร้องตลอด...” (ตอนเฉียดถูกข่มขืน-ราตรี วิทวัส)

“พิธีกร/ พอมันตามมาทำอย่างไร

คุณจุ่ม/ พูดยาโน้มน้าวใจว่าอย่าทำเลย ให้ลองคิดถึงว่าถ้าเป็นลูกเมีย พี่น้องตัวเองต้องมาเจอแบบนี้บ้าง

พิธีกร/ พูดยากับเขาดีๆ หรือร้ายๆ

คุณจุ่ม/ พูดยศ ไม่มีมึงกู พูดยให้ใจเย็นๆ บอกว่าจะไม่เอาเรื่อง ไม่บอกตำรวจ และจะพาไปหาหมอ

พิธีกร/ ในที่สุดคนร้ายยอมม้วย

คุณจุ่ม/ ยอม
(ตอนเผชิญถูกข่มขืน-จุ่ม)

ส่วนเหตุการณ์ประเภทที่ถูกล่อลวงไปขายตัว สิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้ร่วมรายการรอดพ้นมาได้ กลับเป็นการช่วยเหลือจากบุคคลอื่น รวมทั้งความโชคดีที่เจอกับคนดีที่ช่วยเหลือ ซึ่งทางรายการได้เน้นว่าไม่ใช่ทุกคนจะโชคดี

“...เรื่องนี้จบลงแบบที่เรอรอดมาได้ได้อย่างไรได้คำตอบหรือยังครับ คำตอบอยู่ตรงนี้ครับ คุณศิริวรรณ โชคดีที่ไปเจอกับผู้ชายที่มีอนาคต อนาคตที่ดีคงรอเขาอยู่ แต่ถ้าคุณไปเจอกับผู้ชายที่ไม่มีอนาคต คนๆ นั้นก็จะไม่คิดเรื่องอนาคตของใครทั้งสิ้น...” (ตอนเผชิญคน-ศิริวรรณเฮง)

4. ผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์

จะมีเพียงเหตุการณ์ในตอน “เผชิญเป็นโสเภณี” ที่มีการกล่าวถึงผลที่เกิดจากเหตุการณ์ที่ถูกล่อลวงไปขายตัว คือ ถูกแมงดาคุมข่มขืน อย่างไรก็ตาม การนำเสนอเป็นเพียงในลักษณะการเล่าเรื่องข้อยถึงสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อชวนให้ผู้ชมต้องการติดตามมากกว่า นอกจากนั้น เนื้อหาในตอนอื่นไม่ได้มีการกล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นแต่อย่างใด ทั้งนี้อาจเนื่องด้วยเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมรายการรู้สึกเสื่อมเสีย อับอายอยู่แล้ว

แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าภัยทางเพศ ถึงแม้ผู้ประสบเหตุที่มาออกรายการส่วนใหญ่จะรอดมาได้ แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็สร้างผลกระทบทางด้านจิตใจของผู้ร่วมรายการไม่น้อย และมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไปของผู้ร่วมรายการ

4.1 ผลด้านจิตใจ

ความหวาดผวากจากเหตุการณ์ของภัยถูกข่มขืน เกิดขึ้นกับผู้ร่วมรายการทั้งสองด้าน

“...หลังเหตุการณ์แล้ว ไม่กล้าไปแถวนั้นอีกเลย...”

(ตอนเนียดถูกข่มขืน-จุ่ม)

“...หลังเหตุการณ์ช่วงแรกไม่ไปโทรศัพท์ที่ไหนเลย ได้ยินเสียงข้างหลังจะระแวงตลอด...”

(ตอนเนียดถูกข่มขืน-ราตรี วิทวัส)

แต่ที่เลวร้ายที่สุดน่าจะเป็นผลด้านจิตใจที่มีต่อผู้ร่วมรายการ ในตอน “เนียดเป็นโสเภณี” ซึ่งถูกแมงดาถึง 7 คนรุมข่มขืน เพราะเธอไม่ยอมขายตัว

4.2 ผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป

เช่นเดียวกับเนื้อหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุ หรือถูกทำร้ายร่างกาย ถูกชิงทรัพย์ ซึ่งหลังเหตุการณ์สิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้ร่วมรายการเปลี่ยนไปคือ การใช้ชีวิตที่ระมัดระวังมากขึ้น เช่นเดียวกับคุณจุ่ม และคุณราตรี หรือคุณศิริวรรณ ซึ่งได้มานะใช้ชีวิตอย่างไม่ยอมแพ้ และตั้งมั่นว่าอย่างไรก็จะไม่คิดสั้นดังเช่นที่เคยทำ

“...เลิกกลายเป็นคนไม่แหวะห่าง จะรีบกลับบ้าน ไม่ไปเที่ยวไหนต่อ...”

“...ระวังตัวเองตลอด แท็กซี ตุ๊กตุ๊ก ไม่นั่งเลขตอนกลางคืน หลายคนถึงจะนั่ง จะนั่งรถประจำทางแทน...”

(ตอนเนียดถูกข่มขืน-จุ่ม)

“...ขับรถถือกรดตลอด ไม่ไปไหนคนเดียว...”

(ตอนเนียดถูกข่มขืน-ราตรี วิทวัส)

5. วิธีการของคนร้าย

วิธีการของคนร้าย แตกต่างไปตามลักษณะของประเภทของเรื่องราว พบว่า ในเหตุการณ์ภัยถูกข่มขืน คนร้ายจะข่มขู่เหยื่ออยู่ก่อนแล้ว ในสถานที่ที่เปลี่ยว ในยามวิกาล

“...สักพักหนึ่งเห็นรถตุ๊กๆ ข้างหน้าจอดอยู่ เราก็คิดว่าคงจอดรอรับผู้โดยสาร

พิธิกร/ แสดงว่ารถตุ๊กๆ ก็เห็นว่าเราทะเลาะกันด้วย ตอนนั้นผิคนั่งเกิดอะไรใหม่

คุณจุ่ม/ ไม่ คิดว่าคงจอดรอผู้โดยสาร

พิธิกร/ ระหว่างนั้นที่เราเดินไป รถตุ๊กๆ ทำอย่างไร

คุณจุ่ม/ เขาก็ขับตามมาจนแซงเรา เดี่ยวเขาก็แซง เขาก็ตามมา จนไปจอดรออยู่หน้าวัดสิงห์

หญิงและผู้ชายที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยผู้ข่มขืนล้วนเป็นคนที่รู้จักกับผู้ที่ถูกข่มขืน หรือไม่ใช่ผู้ชายแปลกหน้าเลย

รายละเอียดเนื้อหาภัยอื่นๆ

เนื้อหาในกลุ่มนี้ เป็นประเด็นของเหตุการณ์ในหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นการถูกสัตว์ทำร้าย การฆ่าตัวตาย เรื่องของสุขภาพ โรคภัยไข้เจ็บ ฯลฯ

1. สาเหตุของเหตุการณ์

การนำเสนอสาเหตุของเหตุการณ์ ไม่ชัดเจนเหมือนในเหตุการณ์อุบัติเหตุ ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย หรือภัยทางเพศก็ตาม นอกจากนี้ ยังพบว่าในบางตอนทางรายการเองก็ได้แนะนำเสนอว่าไม่สามารถหาข้อสรุปของสาเหตุได้ ดังเช่นในตอน “รัชนี บุญชูดวง” ซึ่งเป็นเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บ ที่ทางการแพทย์ก็ไม่สามารถหาข้อสรุปได้

“...อาจเป็นเพราะงานมาก งานหนัก หรือเพราะชะตาชีวิตของเธอก็ไม่ทราบ...”

คำพูดนี้ข้อมแสดงให้เห็นถึงความเชื่อของทางรายการในเรื่องพรหมลิขิต เพื่อมาใช้อธิบายสาเหตุของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถหาคำอธิบายได้

1.1 ความประมาท ยังคงเป็นสาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ ไม่ว่าจะภัยอันตรายในรูปแบบใด ดังเช่นการประมาทในการใช้ยาลดความอ้วน ในตอน “เฉียดตายเพราะความสวย” โดยผู้ร่วมรายการมิได้ศึกษาถึงการใช้ยาอย่างถูกต้องก่อน หรือผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น

1.2 ความเชื่อในเรื่องลี้ลับ เรื่องที่หาคำตอบไม่ได้ ซึ่งพบเห็นในหลายๆ ตอนของรายการเฉียด ซึ่งผู้ร่วมรายการคิดว่าเป็นสาเหตุของเหตุการณ์ เช่นในตอน “หมีกัด-สนม” ผู้ร่วมรายการเชื่อว่าเป็นเพราะคนไปพุดจาลบทูลู่เจ้าป่าเจ้าเขา

1.3 สภาพจิตใจของแบกรับเชิญ เป็นสาเหตุสำคัญของประเด็นการฆ่าตัวตาย โดยทางรายการชี้ให้เห็นว่า ผู้ร่วมรายการที่คิดฆ่าตัวตาย ล้วนมีสาเหตุมาจากความรู้สึกว่า ตนขาดความรักความเข้าใจจากผู้อื่น

“...สิ่งที่เธอหวังไว้ มันทำให้เธอรู้สึก ว่า ไม่มีใครอีกเลย เธอไม่รู้จะอยู่ไปทำไม เมื่อเกิดสภาวะสูกงอมของการขี้คิดขี้ทำ เธอเลยคิดฆ่าตัวตายดีกว่า ดีกว่าอะไร ดีกว่ามีชีวิตอยู่กับความคิดที่ไร้ความหวังเช่นนี้...” (ตอนคุณปริศนา วงศ์ศิริ)

“...เรื่องเช่นนี้ อาจเกิดขึ้นกับคนที่ท่านรัก หรือคนในครอบครัวของท่านได้ หากเพียงแต่เขาขาดความรัก หรือเพียงแต่เขาคิดไปเองว่า เขาขาดความรัก...” (ตอนกินยาม่าตัวตาย-อรุโณทัย)

หรือในตอน “เชียดป่า-ชินินทร์” ก็คือ ที่ผู้ร่วมรายการไม่ยอมรับความผิดหวังในชีวิต ทำให้เกือบเป็นบ้า

จากการนำเสนอสาเหตุทั้งหมดนี้ พบว่า สามารถจัดได้เป็นสามลักษณะคือ เป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยตัวผู้ร่วมรายการทั้งความประมาท สภาพร่างกายหรือจิตใจ สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ผู้อื่นเป็นต้นเหตุ เช่น การถูกจับเป็นตัวประกัน ซึ่งเป็นผลจากความเครียดควบคุมตัวเองไม่ได้ของผู้อื่น และสาเหตุที่ไม่สามารถหาคำอธิบายได้ เช่น การลบลู่เจ้าป่าเจ้าเขา หรือเรื่องของชะตาชีวิต อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ส่วนใหญ่ยังคงเน้นที่การเกิดจากตัวเขารับเชิญเองเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ปรากฏจะเป็นลักษณะเฉพาะ ซึ่งจะแตกต่างกันตามประเด็นของเหตุการณ์ เช่น ผู้ที่กำลังสิ้นหวัง สิ้นกำลังใจในชีวิต ผู้ที่เดินทางเข้าป่าหรือใกล้ชิดสัตว์ป่า คนมีครรภ์ คนมีปัญหาเรื่องน้ำหนักโรคอ้วน สำหรับคำแนะนำสำหรับเรื่องราวของสุขภาพโรคภัยไข้เจ็บจะเป็นคำแนะนำจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะ

“พิธีกร/ ถ้าคนที่เขามีชีวิตแบบแม่ และประสบกับเรื่องแบบนี้อยู่ ถ้าจะไม่ใช่เรื่องแบบนี้เกิดขึ้น เขาควรจะทำอย่างไร

คุณรัตนกรณ์/ ไม่ควรปิดตัวเอง ควรมีเพื่อน มีสังคมอยู่คนเดียว”

(ตอนเชียดป่าตัวตาย-รัตนกรณ์)

“กำลังใจจากคนรอบข้างนับเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยหล่อเลี้ยงให้เรามีกำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิตต่อไป เรามองเห็นว่าการมีเพื่อน การมีศรัทธาในชีวิต การมีความเชื่อมั่นเป็นสิ่งสำคัญ”

(ตอนเชียดป่าตัวตาย-รัตนกรณ์)

“...ตอนนี้ถ้ามีใครจะฆ่าตัวตาย น้องจะให้กำลังใจเขา ซึ่งสำคัญมาก เพราะคนที่คิดจะฆ่าตัวตาย เขาต้องการเพื่อนมาก เขาขาดตรงนี้ การช่วยพวกเขา มีหลายวิธีแล้วแต่โอกาสที่จะช่วย สิ่งสำคัญคือ กำลังใจ...”

(ตอนกินยาม่าตัวตาย-อรุโณทัย)

“...ในกรณีที่ถ้ามีการตั้งครุฑขึ้นมาก็ควรจะไปพบแพทย์แต่เนิ่นๆ เพื่อปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำ ซึ่งแพทย์จะต้องมีการให้คำปรึกษาแนะนำ มีการเช็กเลือด ฝากครุฑ และตรวจร่างกายต่างๆ ไป ถ้ามีโรคประจำตัว มีความผิดปกติหรือเปล่า ตรวจหาเลือดของการติดเชื้อต่างๆ ว่ามีหรือไม่ ถ้ามีก็จะสามารถช่วยชีวิตหรือสามารถป้องกันได้...” (ตอนเนี่ยคทำแท้ง-ทวิพร)

“...การควบคุมรูปร่างและน้ำหนักที่ดีที่สุดคือ การออกกำลังกาย การใช้ยาลดความอ้วนนั้นต้องใช้ให้ถูกวิธี และใช้อย่างถูกต้องและอยู่ในการดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด...” (ตอนเนี่ยคตายเพราะความอ้วน)

อย่างไรก็ตาม พบว่า ในหลายตอนก็ไม่มีการนำเสนอวิธีการป้องกัน แก่ใจแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นตอน “เนี่ยคฆ่าตัวตาย-ปริศนา” “ตัวประกัน-วัชรินทร์” หรือ “รัชนี บุญชูดวง” ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ในเนื้อหาตอนดังกล่าวในช่วงของการนำเสนอสาเหตุนั้น ไม่ได้มีการระบุชัดเจนหรือไม่มีการหาข้อสรุปแต่อย่างใด

3. การจัดการกับเหตุการณ์

วิธีการจัดการไม่ได้มีการนำเสนออย่างชัดเจน เนื่องจากเหตุการณ์ส่วนใหญ่จะเป็นการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น และได้รับการรักษาทางการแพทย์ สำหรับในเนื้อหาที่มีการจัดการกับเหตุการณ์นั้น จะพบว่าถึงแม้จะเป็นเรื่องราวในประเภทเดียวกันแต่จะมีรูปแบบการโต้ตอบที่ต่างกัน เช่น ในกลุ่มของผู้ฆ่าตัวตาย บางคนก็สามารถผ่านพ้นเหตุการณ์มาได้ โดยยังไม่ลงมือกระทำแต่มีการต่อสู้กับสภาพจิตใจโดยกำลังใจแต่บางรายก็ลงมือฆ่าตัวตายไปแล้ว หรือในเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญกับสัตว์ป่า แขกรับเชิญทั้งสองท่านใช้วิธีการที่แตกต่างกัน โดยท่านหนึ่งต้องสู้ แต่อีกท่านใช้การแผ่เมตตา อย่างไรก็ตาม สามารถสรุปวิธีการโต้ตอบได้ดังนี้คือ

3.1 กำลังใจ

ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์อันตรายจากสัตว์ป่า ความผิดหวังในชีวิต จนเกือบเป็นบ้าหรือคิดฆ่าตัวตาย สิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ร่วมรายการในการเผชิญกับสภาวะดังกล่าวคือ กำลังใจทั้งของตนเองและผู้อื่นในการต่อสู้ชีวิต ต่อสู้กับโรคร้าย ต่อสู้กับความเจ็บปวดทรมานทางร่างกาย นอกจากกำลังใจ พลังความศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ศาสนา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังใจจากผู้คนรอบข้าง

“พิธีกร/ กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญมัย ได้จากใครบ้าง

คุณรัชนี/ ได้กำลังใจจากคนที่บ้าน แต่จะได้จากหมอที่รักษาอยู่มาก หมอจะให้กำลังใจ จะพาไปดูคนที่แ่กว่าเรา” (ตอนคุณรัชนี บุญชูดวง)

หรือเหตุการณ์ของผู้ร่วมรายการซึ่งคิดหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์ ในช่วงสภาวะเกือบ 9 เดือนที่เธอต้องฝ่าฟันกับความทุกข์กังวลว่า ลูกจะพิการหรือไม่ เธอหันเข้าพึ่งศาสนา

“พิธีกร/ ช่วงนั้นความรู้สึกของคุณเป็นอย่างไร

คุณทวีพร/ คิดมาก ร้องไห้

พิธีกร/ คุณไปปรึกษาใครไหม

คุณทวีพร/ พึ่งพระเจ้า

(ตอนเผชิญท่าแท้ง-ทวีพร)

หรือตอนที่คุณสนม ผู้ร่วมรายการที่ถูกหมีกัด หลังจากที่ถูกฟันช่วงการต่อสู้กับหมี ก็คิดฆ่าตัวตาย แต่ได้เพื่อนปลอบใจไว้จนทำให้เปลี่ยนใจ

“พิธีกร/ ตอนนั้นคิดอย่างไร

คุณสนม/ คิดว่าตาบอด เลยคิดว่าจ... ยอป็นเพื่อนมาฆ่าตัวตาย

พิธีกร/ เพื่อนที่ไปด้วยช่วยอะไรบ้าง

คุณสนม/ เพื่อนเอาผ้ามาพันรอบหัว รอบตาเพื่อห้ามเลือด เขาพูดให้กำลังใจว่า ชีวิตข้างหน้ายังมี

อีกยาวไกล อย่าคิดสั้น”

(ตอนหมีกัด-สนม)

3.2 สติ

สติยังคงเป็นสิ่งสำคัญ ในการโต้ตอบต่อเหตุการณ์ ในหลายๆ เหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเหตุการณ์ประเภทที่มีคนร้ายเช่น คุณวัชรินทร์ ซึ่งถูกจับเป็นตัวประกัน และสามารถหนีรอดมาได้ เพราะใช้สติในการคิดหาวิธีหนีจากคนร้ายด้วยวิธีการต่างๆ

3.3 การแก่งัดตาย

เมื่อผู้ร่วมรายการอยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถต่อสู้ได้ วิธีการแก่งัดตายนับเป็นวิธีการที่หยุดความสนใจหรือการกระทำของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งไม่เพียงแต่คน แม้แต่สัตว์ร้ายก็สามารถใช้วิธีนี้ได้

“พิธีกร/ คุณตัดสินใจทำอย่างไร

คุณสนม/ กลั้นหายใจ

พิธีกร/ ได้ผลมั๊ย

คุณสนม/ มันหยุดทำร้าย

พิธีกร/ หมีเดินจากไปเลยมั๊ย

คุณสนม/ ไม้มันมาตะปบอีก เพราะผ່อนลมหายใจออก มันเลยรู้ว่าไม่ตาย
 พริิกร/ คราวนี้คุณทำอย่างไร
 คุณสนม/ กลับหายใจนานกว่าเก่า มันนึกว่าตายเลยเดินจากไป
 พริิกร/ ก่อนมันเดินจากไปทำอะไรอีก
 คุณสนม/ เอาคางมาถูกหน้าอกเพื่อให้แน่ใจว่าเราตายแล้ว
 (ตอน หมีกัด-สนม)

4. ผลที่เกิดขึ้น

ผลที่เกิดขึ้นจะเน้นหนักไปในเรื่องของผลที่เกิดกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของผู้ร่วมรายการหลังเหตุการณ์ แต่ผลที่เกิดขึ้นทางร่างกายยังคงเป็นสิ่งที่ปรากฏในหลายๆ ตอน

4.1 ผลที่เกิดขึ้นทางร่างกาย

ในตอน “กินยาฆ่าตัวตาย-อรุโณทัย” และ “เฉียดตายเพราะความสวย” ทางรายการได้พยายามเน้นให้เห็นถึงความทรมาณที่เกิดจากการกระทำทั้งฆ่าตัวตาย และกินยา

“พริิกร/ มีความรู้สึกทรมาณไหม
 คุณอรุโณทัย/ อึดอัดเพราะยาออกฤทธิ์
 พริิกร/ ทรมาณที่สุดตอนไหน
 คุณอรุโณทัย/ ดนกรีดแขนอยากให้ตายเร็วๆ
 (ตอนกินยาฆ่าตัวตาย-อรุโณทัย)

“...เจอใครก็บอกว่าไม่ให้กิน ประสบการณ์ที่ได้มันทรมาณมาก...”
 (ตอนเฉียดตายเพราะความสวย)

4.2 ผลที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรม ความคิด

หลังเหตุการณ์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เป็นความทุกข์ทรมาณทางด้านจิตใจ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีจิตใจที่เข้มแข็งขึ้น และคิดว่าไม่มีอะไรจะทุกข์ได้มากเท่าที่ตนประสบ ดังเช่นคุณทวีพร ซึ่งผ่านช่วงทุกข์ทรมาณใจในการเสี่ยงกับทารกที่ออกมาว่าจะพิการหรือไม่ ถึงเกือบเก้าเดือน (ตอนเฉียดทำแท้ง-ทวีพร) ในขณะที่เดียวกัน ก็เพิ่มความศรัทธาในพระเจ้ามากขึ้น เช่นเดียวกับคุณรัชну บุญชูดวง ซึ่งเชื่อในเรื่องบาปบุญคุณโทษมากขึ้นและมองความตายเป็นเรื่องเล็ก (ตอนเฉียดตาย-รัชну บุญชูดวง) รวมทั้งคุณอรุโณทัย ที่กลายเป็นคนกล้าเผชิญกับปัญหา หลังจากที่มาฆ่าตัวตายเพราะผิดหวังกับทุกสิ่งในชีวิต คุณชนินทร์ซึ่ง

ปกติจากคนที่ไม่เคยคิดว่าในชีวิตจะมีความล้มเหลว ได้เปลี่ยนทัศนคติจากการคาดหวังสิ่งต่างๆ ในชีวิต มาเป็นการทุ่มเท พยายามแทน

ทั้งนี้การนำเสนอของทางรายการจะพยายามชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมหรือผลที่เกิดขึ้นต่อการเปลี่ยนแปลงความคิด ทัศนคติของแกร์บเซญูล้วนเป็นสิ่งที่ สามารถนำมาเป็นข้อคิด กำลังใจแก่ผู้ที่อาจประสบปัญหาหรือเหตุการณ์เช่นเดียวกับแกร์บเซญู

4.3 ปาฏิหาริย์

คุณรัตนภรณ์ สามารถเดินได้หลังจากเป็นอัมพาตอยู่กว่า 2 ปี ทันทีหลังจากที่เธอผ่านพันวินาทีที่คิดฆ่าตัวตาย ซึ่งทางพิธีกรได้นำเสนอและเรียกมันว่าปาฏิหาริย์ ซึ่งความเชื่อหรือเรื่องราวในลักษณะเช่นนี้ ได้ปรากฏอยู่เสมอในหลายตอนของรายการเช็ชด ซึ่งในกรณีของคุณรัตนภรณ์ ทางรายการก็ได้มีการหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแพทย์มานำเสนอแต่อย่างใด

“...มันเหมือนกับว่าปาฏิหาริย์ได้เกิดขึ้นกับชีวิตเธอ...”

(ตอนเช็ชดฆ่าตัวตาย-คุณรัตนภรณ์)

5. วิธีการของคนร้าย

ไม่ปรากฏเนื้อหาดังกล่าว

ตารางสรุปรายละเอียดเนื้อหาภัยประเภทต่างๆ

เนื้อหา	ประเด็น			
	อุบัติเหตุ (16 ตอน)	ชิงทรัพย์ (8 ตอน)	ทำร้ายร่างกาย (6 ตอน)	ภัยทางเพศ (4 ตอน)
สาเหตุของเหตุการณ์	ส่วนใหญ่เป็นสาเหตุที่ป้องกันโดยตัวเอง มักเป็นสาเหตุของเหตุการณ์ 1. ประมาท 2. รู้เท่าไม่ถึงการณ์ 3. เวิร์กกรรม	เน้นสาเหตุที่ความประมาทเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้น เป็นเรื่องของสภาพสังคมและเวรกรรม	ส่วนใหญ่จะนำเสนอว่าเป็นสาเหตุที่ป้องกันไม่ได้ เนื่องจากเหตุการณ์ส่วนใหญ่จะไม่ใช่รู้สาเหตุ	เน้นสาเหตุที่เกิดจากความประมาทของตัวแครงรับเชิญมากกว่าสภาพสังคม เศรษฐกิจ และครอบครัว
วิธีการป้องกัน	เน้นการป้องกันได้ด้วยตนเอง โดยทางราชการให้ข้อเตือนสติ ว่าอย่าประมาท มากกว่าการแนะนำวิธีปฏิบัติ ซึ่งเป็นความรู้เฉพาะ เช่น การใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย	เน้นการป้องกันได้ด้วยตนเอง คืออย่าประมาทอย่าไว้ใจผู้อื่น โดยมีได้มีวิธีการปฏิบัติแต่อย่างใด ซึ่งวิธีป้องกันจะขัดแย้งกับวิธีการของคนร้ายที่ราชการนำเสนอเป็นส่วนใหญ่	ไม่ปรากฏชัดเจน	เน้นการป้องกันด้วยตนเอง โดยการไม่ประมาท
วิธีการจัดการกับเหตุการณ์	1. กำลังใจ 2. การทำความดี 3. สติ 4. ความรู้ทักษะเฉพาะ เช่น การปฐมพยาบาล	เน้นในเรื่องทักษะการแก่งัดตาย กำลังใจ และสติ	ไม่ชัดเจน แต่ยังคงมีเรื่องของกำลังใจ และสติ	ความมีสติ และการช่วยเหลือจากผู้อื่น
ผลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์	เน้นการนำเสนอผลที่เกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ และพฤติกรรมให้เป็นตัวอย่าง ซึ่งเป็นผลจากความประมาท และเป็นตัวอย่างของสิ่งที่ถูกต้อง ที่การทำให้เข้าไปสู่การฟ้องกัน	ไม่ได้เน้นผลที่เกิดขึ้น	เน้นผลที่เกิดต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ซึ่งผู้วิจัยตั้งใจสังเกตว่ามีขบออกถึงสาเหตุโดยทางอ้อมของราชการ	ไม่ได้เน้นถึงรายละเอียด

ตารางสรุปรายละเอียดเนื้อหาภัยประเภทต่างๆ (ต่อ)

เนื้อหา	ประเด็น			
	อุบัติเหตุ (16 ตอน)	ชิงทรัพย์ (8 ตอน)	ทำร้ายร่างกาย (6 ตอน)	ภัยทางเพศ (4 ตอน)
วิธีการคนร้าย	ไม่มี	พบวิธีการคนร้ายในลักษณะแฝงตัวในบทบาทอื่นๆ มากกว่าวิธีการชும்ดักเหยื่อตามสถานที่เปลี่ยว	ไม่ได้ให้รายละเอียดที่ชัดเจน	หากเป็นภัยข่มขืนวิธีการของคนร้ายจะอาศัยโอกาสในเรื่องสถานที่เปลี่ยวยามวิกาล แต่ถ้าเป็นภัยล่อลวงเป็นโสเภณี จะเป็นเรื่องของการล่อลวงในเรื่องอาชีพการงาน

สำหรับภัยอื่นๆ เนื่องจากค่อนข้างมีความหลากหลายของประเภทเนื้อหา ผู้วิจัยจึงมิได้นำมาเสนอในตารางเปรียบเทียบ